༄༅། །བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་རྩ་འགྲེལ་གྱི་སྤྱི་དོན་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྐབས་གཉིས་པ་བཞུགས་སོ།

@01A ༄༅ ༄༅། །གཉིས་པ་རྣམ་མཁྱེན་དེར་བསྒྲོད་པའི་ཐབས་ལམ་ཤེས་བཤད་པ་ལ། གཞུང་འབྲེལ་དང་། མཐའ་དཔྱད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རྣམ་མཁྱེན་བཤད་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་ལམ་ཤེས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན། གཞུང་དོན་སོ་སོས་

ཇི་ལྟར་འཆད་ཚུལ། དང་པོ་ལ་རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ་དང་སྐབས་དང་པོའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་མཁྱེན་བཤད་ཟིན་ནས། སྤྱོད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ལེའུ་དང་སྐབས་གཉིས་པའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་ཤེས་འཆད་པར་བྱེད་དེ། འགྲེལ་ཆུང་གཉིས་ཀ་ལས། རྣམ་

པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མེད་ན་མེད་པས་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་རྣམ་མཁྱེན་བཤད་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་ལམ་ཤེས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་དགོས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་

འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ལམ་གསུམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་རྫོགས་པར་ཉམས་སུ་མ་བླངས་བར་རྣམ་མཁྱེན་འཐོབ་མི་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ཡོད་དེ།

དགག་ཕྱོགས་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་

འགྲོ་བཙམ་དང་། སྟོང་ཉིད་སྒོམ་པ་ཙམ་གྱིས་རྣམ་མཁྱེན་འཐོབ་ནུས་པ་གཅོད་པ་དང་། སྒྲུབ་ཕྱོགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་འཐོབ་པ་ལ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཤེས་རྫོགས་པར་སྒོམ་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐབས་དང་པོར་ལམ་

ཤེས་བཤད་ནས་སླར་ཡང་འདིར་བཤད་པ་ལ་ཟློས་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་མེད་པར་འགྲེལ་ཆེན་ལས་བརྒྱལ་ལན་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་ཆེན་ལས་བརྒྱལ་ལན་ཇི་ལྟར་བཤད་པར་

མཛད་ན། སྐབས་གཉིས་པར་ཉན་རང་གི་ལམ་ཤེས་པའི་

ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་བཤད་ནས་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་སྐབས་དང་པོར་བཤད་

ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་འོ་ན། འདིར་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱང་

@02A ༄༅ ༄༅། །འཆད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དེ་སྐབས་དང་པོར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་བཅུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། བརྗོད་རྩལ་དང་དགོས་པ་མི་

འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བརྗོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་

པར་ཡོད་དེ། སྐབས་དང་པོར་ཆོས་བཅུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཡུལ་གྱི་ལྡོག་ཆ་ནས་བསྟན། གཉིས་པར་རྣམ་མཁྱེན་དེའི་རྒྱུའི་ལྡོག་ཆ་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྐབས་དང་པོར་ཆོས་བཅུས་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་

ཅན་མཚོན་པའི་ཆེད་དང་། འདིར་རྣམ་མཁྱེན་འཐོབ་པ་ལ་རྒྱུ་ལམ་ཤེས་རྫོགས་པར་སྒོམ་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་ཆོས་བཅུའི་ནང་ནས་རྒྱུ་ལམ་ཤེས་ལོགས་སུ་བཀར་ནས་འཆད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། བརྗོད་པར་བྱ་སྟེ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་མ་ལུས་

པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པ་རྣམས་ཀྱིས། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཞུང་སོ་སོས་ཇི་ལྟར་འཆད་ཚུལ་ལ་འོ་ན། སྐབས་གཉིས་པར་རྒྱུ་ལམ་ཤེས་གདན་ལ་འབེབས་ན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དུས་ཇི་ལྟར་མཚོན་ཏེ་གདན་ལ་འབེབས་ཤེ་ན། མཚོན་

བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་གི་སྒོ་ནས་གདན་ལ་འབབས་ཤིང་། བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་ཡང་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། ལམ་ཤེས་སྒོམ་པ་པོ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དང་དེས་ལམ་ཤེས་སྒོམ་

རྒྱལ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། སྒོམ་པ་པོ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ཁྱད་

ཆོས་ལྷ་ལྡན་དུ་འཆད་པའི་ནང་ནས་ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེ་བགེགས་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་མངོན་འགྱུར་བ་དང་བྲལ་བ་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དུ། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཀྱིས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འོད་མོག་མོག་པོར་མཛད་པའི་

སྒོ་ནས་བགེགས་དང་བྲལ་བའི་རྟེན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་དེ་འཆད་པ་ལ། མདོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཀྱི་དྲུང་དུ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་འོད་དེ་ནི་ལྷ་མེར་མ་
ཡིན་ལྷ་ནེར་མ་ཡིན་ལྷ་ངེར་མ་ཡིན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འོད་

@002B འབབ་ཞིག་རབ་ཅེས་བྱའོ། །དམ་པ་དང་གཙོ་བོ་དང་མཆོག་དང་མཆོག་རབ་དང་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་དང་བླ་ན་མེད་པ་དང་གོང་ན་མེད་པ་དང་གོང་མའི་གོང་མ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་
དང་། བསྟན་བཅོས་སུ་ལྷ་རྣམས་རྡུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་རྩ་འགྲེལ་རྣམས་གསུངས། དེར་མ་ཟད་ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་སྐྱེ

བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེ་མཐུན་རྐྱེན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དགོས་ཞེས་ཡུལ་ངེས་པའི་ཁྱད་པར་འཆད་པ་ལ། མདོ་ལས། བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆེན་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ཇི་ལྟར་

གནས་པར་བྱ། བྱང་ཆེན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་དྲིས་པའི་ལན་དུ་ལྷའི་བུ་གང་གིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་

པ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། བསྟན་བཅོས་སུ་ཡུལ་ངེས་པ་དང་། ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་གསུངས། དེ་རྗེས་སེམས་ཙམ་པའི་རིགས་ཅན་
རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ། གང་ཡང་དག་པ་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ལ་ནི་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ

ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་དག་གིས་འཁོར་བའི་རྒྱུན་གྱི་མཚམས་བཅད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཞི་བ་བགྲོད་པ་གཅིག་པུ་པའི་ཉན་ཐོས་ཐེག་ཆེན་དུ་མི་འཇུག་པར་སྨྲས་
ཐིན་ལ་བསྟན་ནས། འོན་ཀྱང་གང་ཡང་གལ་ཏེ་དེ་དག་གིས་ཀྱང་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ན་དེ་དག་ལ

ཡང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱའོ། །ཞེས་མདོ་གོང་མ་སྨྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པའི་དྲང་དོན་དུ་བཀྲལ་ནས་ཞི་བ་བགྲོད་པ་གཅིག་པུ་པའི་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་ཐས་མཆོན་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ལ་རིགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པའི་ཁྱད་ཆོས་བསྟན་ཅིང་། དེའི་དོན་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་

གསུངས། དེ་ཡང་ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ལ་ཉོན་མོངས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མི་སྤོང་བའི་རིགས་ཅན་ཞིག་དགོས་སོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། མདོ་ལས། ཁོ་བོས་ནི་དེ་

དག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་ཕྱོགས་ལ་བར་ཆད་མི་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། བསྟན་བཅོས་སུ་རང་བཞིན་དང་། ཞེས་པ་རྩ་

འགྲེལ་གསུངས། དེ་རྗེས་དེ་འབྲའི་གང་ཟག་དེ་གཞན་དོན་གཙོ་བོར་སྒྲུབ་ཅིང་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་ཞིག་དགོས་ཞེས་

འཆད་པ་ལ། མདོ་ལས། ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་མངོན་དུ་

@003A ༄༅། །བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། བསྟན་བཅོས་སུ་དེ་ཡི་ལས། ཞེས་པ་རྩ་འགྲེལ་གསུངས། མདོ་བསྟན་བཅོས་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཁྱད་ཆོས་ལྔ་ལྡན་གྱི་ལམ་ཤེས་སྒོམ་པ་པོའི་རྟེན་གྱི་

གང་ཟག་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་པ་ལས། དེའི་ཕྱིར་ཚིག་ཟུར་གྱི་རྟེན་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་ཇི་ལྟར་སྒོམ་ཚུལ་ལ། འོ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གིས་ལམ་ཤེས་སྒོམ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལ་གདུལ་བྱ་གཞན་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་

དུ་ཤེས་མཐོང་གིས་བལྟས་ནས་འདབ་པའི་སྒོམ་ཚུལ་དང་། བྱང་སེམས་རང་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་དུ་བྱ་བའི་

ཕྱིར་སྒོམ་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་སྒོམ་ཚུལ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་སྒོམ་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་

ལ་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྒོམ་ཚུལ་དང་། སྒོམ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་དེའི་རྒྱུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་སྒོམ་

ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སེམས་བསྐྱེད་པ་སྦྱོང་བ་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྒོམ་ཚུལ་མདོ་ལས་
བསྟན་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་རབ་འབྱོར་ལ་ཡུམ་གང་ཡིན་དྲིས་པའི་ལན་དུ། ཀཽ་ཤི་

ག་དེ་ལ་བྱང་ཆེན་གྱིས་ཤེར་ཕྱིན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆེན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཐང་ལྡན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱི་གཟུགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་
བྱེད། ། བདག་མེད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཞི་བ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད། ནད་དང་། ཟུག་རྔུ་དང་། སྡིག

པའི་རྣམ་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད། ། ཕ་རོལ་ཉིད་དང་། འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་དང་། གཡོ་བ་ཉིད་དང་། རབ་ཏུ་འཇིག་པ་ཉིད་དང་། ནད་འགོ་བ་ཉིད་དང་། འཇིགས་པ་དང་། ཉེ་བར་ཚེ་བ་ཉིད་
དུ་ཡིད་ལ་བྱེད། ། བདག་མེད་པ་ཉིད་དང་། ཞི་བ་ཉིད་དང་། དབེན་པ་ཉིད་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་།

མཚན་མ་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྨོན་པ་མེད་པ་ཉིད་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱེད། ། ཞེས་དང་། དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཞི་སྒོམ་མོ།། ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་

ཆོས་མ་འབྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་རྣམས་སྒོམ་མོ། །ཞེས༔༔༔ བར་དང་། སྤྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་

@003B ལ་སྦྱོད། ཅེས་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱོད། །ཅེས་པའི་བར་དང་། ཤེར་སྤྱིན་ལ་སྦྱོད་པའི་ཚེ། ཆོས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྤྱད་པར་མི་བྱེད། ཅེས་དང་། ཀོའུ་ཤི་ཀ་ཡོངས་སུ་

བསྔོས་པའི་སེམས་གང་ཡིན་པ་དེ་སེམས་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་མདོན་རྣམས་གསུངས། མདོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་བྱ་

ཉོན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་དམིགས་པ་བདེན་བཞིའི་སྟེང་གི་ཁྱད་ཆོས་ཉེར་གསུམ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་ཀུན་གྱི་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ། འགོག་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་བཅས་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

སྡུག་ཀུན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་བཅོ་ལྔ་ཡོད་དེ། སྡུག་ཀུན་སོ་སོའི་རྣམ་པ་བརྒྱད།། ཐུན་མོང་པའི་རྣམ་པ་བདུན་དང་བཅས་

པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐུན་མོང་པའི་རྣམ་པ་བདུན་ཡོད་དེ། ཡིད་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་གཉིས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་གཉིས། འགོག་པར་བྱ་བའི་རྣམ་པ་གསུམ་དང་

བཅས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མདོ་ལས་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ།

གཟུགས་མི་རྟག་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། ཞི་བ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྡུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་གཞི་པོ་བསྟན། ནད་ཉིད་ཅེས་པ་ནས་སྡིག་པ་ཉིད་ཅེས་པའི་བར་

གྱིས་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཞི་བསྟན། བདག་མེད་པ། དབེན་པ། ཞི་བ་གསུམ་གྱིས་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་པོ་

གསུམ་བསྟན། སྟོང་པ་ཉིད་སོགས་བཞིས་ངེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བསྟན། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་ཀྱིས་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་། སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་རིག་པའི་

རྣམ་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་ལ་སྦྱོད་པའི་ཚེ་ཆོས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་དང་།

ཀོཽ་ཤི་ཀ་ཡོངས་སུ་བསྔོས་བའི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ངེས་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་དེ་རྣམས་སྟོགས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་

གཏན་ལ་བབས་པ་ལ། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གསུངས། གཉིས་པ་ནི།

མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་གསུམ་གྱི་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་རྣམ་པ་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལ་སྒོར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་

དེའི་རྒྱུ་ངེས་འཕྱེད་ཆ་མཐུན་བཞི་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པས་དེ་འཆད་པ་ལ། མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་ནས་བཅོམ་

@004A ༄༅། །ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་ལེག་སོ་ལེགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། འཕགས་པ་ཉན་

ཐོས་ལམ་ལ་ནི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གསུངས། གཉིས་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་

བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་སྒོམ་ཚུལ་ལ། དེའི་འོག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེ་པའི་ལམ་ཤེས་འཆད་རིགས་ན་འང་རེ་ཞིག་དེ་མི་འཆད་པར། ཉན་རང་

གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་དམ་མེད། མེད་ན་དེ་གཉིས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་སོ་སོར་འཆད་མི་རིགས་

ཏེ། ཡོད་ན་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མདོ་ལས་འཆད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མདོ་ལས། སྦྱོར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་གཟུགས་ལ་གནས་པ་

ཡང་མ་ཡིན་མི་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཞེས་པ་ནས། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་ལ་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན་མི་

གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཤཱ་རིའི་བུ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེར་ཕྱི་ལ་གནས་པར་བྱ་སྟེ། གནས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱི་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་

ནས། འགྲེ་གྱི་ནང་ན་ལྷའི་བུ་ཁ་ཅིག་གང་གནོད་སྦྱིན་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲས་པའི་སྐད་ལ་སོགས་པ་ནི་ཤེས་པར་

ནུས་ཀྱི་འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འཆད་པ་ནི་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་པ་དང་། གང་གནོད་སྦྱིན་རྣམས་ཀྱི་སྐད་དང་། གནོད་སྦྱིན་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་དང་། གནོད་སྦྱིན་

གྱིས་སླུས་པ་དང༌། གནོད་སྦྱིན་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་སླུས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་སླུས་པར་གྱུར་ན་ཤེས་པར་

རུང་གི་གང་འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འཆད་པ་དང༌། རབ་ཏུ་བརྗོད་པ་དང༌། སྟོན་པ་དང༌། རབ་ཏུ་སྟོན་པ་དང༌། ཉེ་བར་སྟོན་པ་དེ་ཤེས་པར་མི་རུང་ངོ༌། །ཞེས་
སོགས་གང༌། ཀྱི་མ་གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གསལ་བར་བྱེད་པ་སྙི་བྲལ་བ་ལས་ཀྱང་

ཆེས་ཕྲ་བ་དང༌། ཟབ་པ་བས་ཀྱང་ཆེས་ཟབ་པ་དང༌། ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་ཡང་མདོ་ཚན་དང་པོས་རང་རྒྱལ་རིགས་ངེས་རྣམས་ཀྱིས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཚེ། སློབ་དཔོན་གྱི་གདམས་ངག་
ལམ་བསྒོམས་པར་རང་བྱུང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་བསྟན། མདོ་ཚན་གཉིས་པས་ཉན་ཐོས་

@004B རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པས་རྟོགས་པ་ཟབ་པ་དང༌། དེའི་སྟེང་དུ་རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པས་ཉན་ཐོས་ལས་
ཀྱང་རྟོགས་པ་ཟབ་པར་བསྟན་ཅིང༌། མདོ་ཚན་དང་པོའི་དོན་འཆད་པ་ལ་བསྟན་བཅོས་སུ། རང་བྱུང་བདག་ཉིད་རྟོགས་པའི་

ཕྱིར། གཞན་གྱི་བསྟན་ཡང་མི་དགོས་ལ། ཞེས་དང༌། མདོ་ཚན་གཉིས་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཟབ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་བརྗོད། །ཅེས་པ་དང༌། ཆོས་སྟོན་ཚུལ་

ལ་དོགས་པ་དཔྱོད་པ་ལ། གང་གནག་དོན་ནི་གང་གང་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉན་རང་གི་

ཁྱད་པར་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཁྱད་ཆོས་དེ་ལྡན་གྱི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་སྒོམ་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ལྷའི་བུ་དེ་དག་ལ་སྨྲས་པ། གཟུགས་ནི་ཟབ་པ་མ་ཡིན། ཕྲ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་ཀྱང་ཀྱི་རང་བཞིན་ཟབ་པ་

མ་ཡིན་ཕྲ་བ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། དེ་ནས་ལྷའི་བུ་དེ་དག་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་པར་གྱུར་ཏེ། གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་ལ་ཆོས་ཉན་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་བལྟ་བར་བྱ་སྙམ་པ་དང་། དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་ལྷའི་བུ་དེ་དག་ལ་སྨྲས་པ། ལྷའི་བུ་སེམས་ཅན་རྣམ་ནི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཆོས་

ཉན་པ་ཡང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བཙལ་བར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཆོས་ཉན་པ་ཡང་སྤྲུལ་པ་ལྟ་བུར་བཙལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དེ་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་གཟུང་རྟོག་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤོང་བའི་ཁྱད་པར། ནང་ཤེས་པ་

བདེན་འཛིན་མི་སྤོང་བའི་ཁྱད་པར། རྟེན་རང་གི་རིགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལས། མདོ་ཚན་དང་པོའི་ཁྱད་ཆོས་དང་པོ་རྟེན་རང་རྒྱལ་སློབ་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་

སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་

གྱི་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་རང་རྒྱལ་ལ་ བལྟོས་ཏེ་ཟབ་པ་དང་། ཕྲ་བ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ཚན་གཉིས་པས་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་པ་

@005A ༄༅། །བསྟན། སྒྱུ་མ་མཁན་གྱིས་རྡོ་ཤིང་རྟ་གླང་དུ་སྤྲུལ་པ་ན་རྡོར་ཤིང་རྟ་གླང་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྟ་གླང་དུ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་བཞིན་དུ། ནང་གི་ཤེས་པ་བདེན་ པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་རང་རྒྱལ་སློབ་པ་འཕགས་པས་ནང་ཤེས་པ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས། རང་རྒྱལ་

དགྲ་བཅོམ་པས་ཤེས་པ་བདེན་འཛིན་མ་སྤངས་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་ཆོས་གསུམ་པ་སྟོན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཡུམ་པར་མ་ལས། ཚེ་དང་ལྡན་པ་གང་དག་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་བདེན་པ་མཐོང་བའི་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་རྣམས་སམ། ལྟ་བ་ཕུན་

སུམ་ཚོགས་པའི་གང་ཟག་གམ། དགྲ་བཅོམ་པ་ཟག་པ་ཟད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཡུམ་འདི་ལྟར་ཡང་དག་པར་བཤད་པ་ལ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གང་ཟག་གསུམ་

གསུངས། སྡུད་པ་ལས། རྒྱལ་སྲས་བདག་ལ་མཁས་དང་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དང་། །དགྲ་བཅོམ་དྲི་མ་ཟད་

ཅིང་སོམ་ཉི་སྤངས་པ་དང་། །བཞི་པ་དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པའོ། །ཞེས་གང་ཟག་གསུངས། ཡང་མདོ་ལས། དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་
ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་ནས་འོག་མིན་གྱི་བར་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷ་རྫས་ཀྱི་མེ་

ཏོག་མན་ཧྣ་ར་པ་མང་པོ་སྤྲུལ་ནས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་དང་། བྱང་ཆེན་རྣམས་དང་། དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་རྣམས་དང་འཕགས་པ་རབ་འབྱོར་དང་ཡུམ་འདི་ལ་ཡང་
མངོན་པར་རབ་ཏུ་གཏོར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་དང་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་ཏོ།

མདོ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་པོ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གི་ཁྱད་པར་བསྟན། མདོ་ཕྱི་མས་རྟེན་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཉི་ཁྲི་ནས་གསུངས་པའི་བདེན་པ་མཐོང་
བའི་གང་ཟག་དང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་ནས་གསུངས་པའི་ལྟ་བའི་ལྟ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་གང་ཟག་དང་། སྡུད་པ

ནས་གསུངས་པའི་རྒྱ་སྲས་བདེན་པ་ལ་མཁས་པ་གསུམ་གྱིས་གནས་སྐབས་རང་རྒྱལ་དུ་རིགས་ངེས་པའི་རང་རྒྱལ་ཚོགས་ལམ་པ་བསྟན། སྔ་ཕྱི་བར་གསུམ་གྱིས་ཕྱི་མི་ལྡོག་པ་ཞེས་པས་

གནས་སྐབས་རང་རྒྱལ་དུ་རིགས་ངེས་པའི་རང་རྒྱལ་སྦྱོར་ལམ་པ་བསྟན། མདོ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དགྲ་

@005B བཅོམ་པ་ཞེས་པ་དང་། ཐ་མས་དགྲ་བཅོམ་དྲི་མ་བསལ་དང་སོམ་ཉི་སྤངས་པ་དང་། ཞེས་པ་གསུམ་གྱི་རང་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་ལམ་པ་གསུམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་

གྲུབ་སྟེ། མདོ་དེས་སྤྱིལ་པའི་མི་ཏོག་མན་ཆད་རྣམ་པ་བརྟན་པའི་རྣམས་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་། ཐ་སྙད་དུ་མཆོད་པའི་བྱ་བ་སོགས་བྱེད་

པར་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་རྣམས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་བསྟན་པ་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བྱས་པ་དང་ལྡན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་

བསྟན་བཅོས་སུ་འགྲེལ་པ་ལ། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་ཕྱིར་དང་། ཞེས་པས་བསྟན་བཅོས་དང་པོས་མདོ་དོན་འཆད།

འཛིན་པ་མི་སྤོང་ཕྱིར་དང་ནི། ཞེས་པས་ཁྱད་ཆོས་གཉིས་པ་སྟོན་པའི་མདོ་དོན་འཆད་པ་དང་། རྟེན་གྱི་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ། ཞེས་པས་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་པ་སྟོན་པའི་མདོ་དོན་འཆད་

དོ། །བརྟོགས་པའི་ཆོས་ཉིད་མི་འགྲུལ་བ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེའི་རྒྱུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་འཆད། གཉིས་པ་བྱང་སེམས་རང་

ཉིད་ཀྱི་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ལམ་ཤེས་སྒོམ་ཚུལ་ལ། བྱང་སེམས་ཀྱིས་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྒོམ་ཚུལ་དང་། སྒོམ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྒོམ་ཚུལ་དང་གཉིས། དང་པོ་ལ་མདོའི་དབང་དུ་བྱས་

ན།ས་དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །བཙུན་པ་ཤཱ་

རིའི་བུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་ལས་བཙལ་བར་བྱ། ཞེས་པའི་ལན་དུ་ཤཱ་རིའི་བུས་སྨྲས་པ། ཀོའུ་ཤི་ཀ་ཤེར་ཕྱིན་རབ་འབྱོར་གྱི་ལེའུ་ལས་བཙལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལས་འཕྲོས་
ནས། གཟུགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་མི་དམིགས་སོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་

གྱི་མདོ་རྣམས་གསུངས། མདོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲས་དོན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཆད་པ་ལ། བདེན་པ་དང་
བདེན་ལ་བཟོད་པ་དང་། ཞེས་སོགས་མཐོང་ལམ་གྱི་གཞུང་རྣམས་གསུངས། དེས་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཕྱེ་ཚུལ་ཡོད་

དེ། བདེན་དང་ཞེས་པས་བདེན་པ་སྔ་མ་གཉིས་དང་། བདེན་ལ་ཞེས་པ་ཕྱི་མས་བདེན་པ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཏེ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་དང་
བཅས་ཏེ་འཆད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་སྒོམ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་སྒོམ་ཚུལ་ལ། སྒོམ་པ་པོ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་སྟེ། སྒོམ་

@006A ༄༅། །ལམ་སྒོམ་པ་ལ་སྦྱོར་བ་འཕེལ་བ་དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་ཉུང་བས་དང་པོར་སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་འཆད་པ་ལ། དེ་ཡང་མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་

ཡུམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་སྨྲོན་རིགས་པར་བྱས་ནས་ལམ་ལ་སློབ་པར་

བྱས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས། དེ་ནས་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་འདི་ལྟར་བྱང་སེམས་ཆེན་པོ་

རྣམས་ཀྱི་རང་གི་སྨྲོན་རིགས་པར་བྱས་ནས་སེམས་ཞི་བ་དང་། དུལ་བ་དང་། ང་རྒྱལ་མ་མཆིས་པའི་དོན་དུ་ཉེ་

བར་གནས་པ་ངོ་མཚར་ཆེའོ། །ཞེས་གསུངས། མདོ་དེའི་དོན་བསྟན་བཅོས་སུ་ཐེག་ཆེན་སློམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་ནས་འཆད་པ་ལ། ཀུན་ནས་ཞི་དང་ཐམས་ཅད་ལ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་

གཞུང་གསུངས། བྱེད་པ་དེར་ལྡན་གྱི་སློམ་ལམ་ལ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་སློམ་ལམ་དང་། ཟག

མེད་སློམ་ལམ་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཡང་མོས་བསྔོ་རྗེས་སུ་ཡིད་རང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་མདོ་ལས་བསྟན་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། བྱེད་པ་དྲུག་པའི་སྐབས་སུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་

ཉིད་གནས་པའི་ཕྱོགས་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་དུ་གྱུར་པར་བྱས་པས་ཞེས་སོགས་གསུངས་

པ་ལས་འཕྲོས་ནས། ཤེར་ཕྱིན་ལ་མཆོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གདུང་ལ་མཆོད་པ་གཉིས་བསོད་ནམས་གང་ཆེ་ཞུས་པའི་ལན་དུ་མོས་པ་སློམ་ལམ་གྱི་རྩ་བའི་མདོ་རྣམས་

གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡུམ་བར་མ་ལས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཟབ་མོ་འདི་བྲིས་ཤིང་། གླེགས་

བམ་དུ་བགྱིས་ཏེ་སངས་རྒྱས་ལ་མཆོད་པ་བགྱིས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྐུ་གདུང་རྣམས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་ནང་དུ་བཅུག་སྟེ། མཆོད་པ་བྱས་ན། ཤེར་ཕྱིན་ནི་རྣམ་པ་

ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་རྗེན་དུ་གྱུར་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུས་

མཆོད་པ་མཉེས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཁོ་ནར་ཆེས་བསོད་ནམས་མང་པོ་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་ཉིད་ཀྱི་གང་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ། བསྟན་བཅོས་སུ། མོས་

པ་རང་གི་དོན་དང་ནི། ཞེས་སོགས་གསུངས། མོས་པས་བསགས་པའི་དགེ་རྩ་དེ་ཉིད་བསྔོ་པས་རྫོགས་

@06B བྱང་དུ་བསྒྱུར་དགོས་པས་དེའི་རྗེས་སུ་བསྔོ་བ་སྒོམ་ལམ་འཆད་ཅིང་། དེ་ཡང་མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཡུམ་བར་མ་ལས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལ་

སོགས་པའི་བསོད་ནམས་བྱ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ལས་བྱང་ཆེན་གྱི་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་

གྱི་བསྔོ་བ་འདི་རབ་ཅེས་བྱའོ། །དམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ། བསྟན་བཅོས་སུ། ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ཁྱད་པར་ཅན། །ཞེས་སོགས་

གསུངས། དེ་ཡང་འདིར་བསྔོ་བསྔན༴ ཚུལ་ཡོད་དེ། རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྔོ་བའི་རང་བཞིན་བསྟན། རྐང་པ་གསུམ་

པས་བསྔོ་བྱའི་རྫས་ལ་བདེན་ཞེན་འགག་པ་དང་། རྐང་པ་བཞི་པས་བསྔོ་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ལ་བདེན་ཞེན་དགག་པ་དང་། དབེན་དང་ཞེས་པས་བསྔོ་བ་པོ་ལ་བདེན་ཞེན་དགག་པ་དང་། སངས་

རྒྱས་བསོད་ནམས་ཚོགས། རང་བཞིན་དྲན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། ཞེས་པས་རང་གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་ལ་བཟང་ངན་གང་རུང་བདེན་

ཞེན་འགོག་པ་དང་། ཐབས་བཅས་མཚན་མ་མེད་ཅེས་པས་བསྔོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་ཞེན་འགག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་ཡིད་རང་དང་། ཞེས་པས་ཐ་སྙད་དུ་རྟེན་འབྲེལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་

ཤེས་ནས་འཁོར་བའི་རྒྱུར་མི་བསྔོ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་བསྔོ་བ་དང་། བསྔོ་བ་གཞན་ནི་རྣམ་གསུམ་མོ། །ཞེས་

པས་ཐ་སྙད་དུ་བསྔོ་བའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོས་པའི་དགེ་རྩ་དེ་ཡང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གིས་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་དགོས་པས་དེ་རྗེས་རྗེས་སུ་ཡིད་རང་སྨོན་ལམ་འཆད་ཅིང་།

དེ་ཡང་མདོ་ལས་འཆད་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་བསྔོ་བ་སྨོན་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་རང་གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་གཅིག་ཏུ་ཡི་རང་

བར་གསུངས་པ་ན། རབ་འབྱོར་གྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཇི་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཡིད་རང་བར་འགྱུར། ཞེས་ཞུས་པའི་ལན་དུ། རྗེས་སུ་ཡིད་རང་སྨོན་ལམ་གསུངས་ཏེ། ཉི་ཁྲི་ལས། བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཇི་ལྟར་ན་རྗེས་སུ་ཡིད་རང་བར་འགྱུར། ཞེས་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མི་དམིགས་པའི་

ཚུལ་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་དུ་གསུངས། དེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་བསྟན་བཅོས་སུ། ཐབས་དང་མི་དམིགས་པ་དག་གི། ཞེས་སོགས་གསུངས། ལན། གཟུགས་སྐུའི་ལག་རྗེས་འཇོག་བྱེད་མོས་བསྔོ་རྗེས་སུ་

@07A ༄༅། །ཡིད་རང་སྒོམ་ལམ་གསུམ་བསྟན་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། ཆོས་སྐུའི་ལག་རྗེས་འཇོག་བྱེད་མཉམ་གཞག་གིས་བསྡུས་པའི་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་གཉིས་བསྟན་ཚུལ་གཉིས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ཡང་མདོའི་དབང་དུ་བྱས་ན། བསྔོ་བ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་སྐབས་སུ་མི་དམིགས་པར་

རྟོགས་པའི་ཡུམ་གྱི་དགེ་རྩ་བསྔོ་བ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་གསུངས་པ་ལས་འཕྲོས་ནས་སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་དང་། རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་གཉིས་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཉི་སྣང་ལས། དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པས་ན་སྣང་བར་བགྱིད་པའོ་ཞེས་

བྱ་བ་ནི་བརྩམས་ཏེ། ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་བཤད་བྱའི་མདོ་ནི། ཡུམ་འདི་ནས་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སླད་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡང་

དག་པར་སྟོན་པར་བགྱིད་པའོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ཆེན་གྱི་ཡུམ་འདིས་ནི་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐེའུ་གྱི་གནོན་ཞེས་

པ་ནས། བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐེའུ་གྱིས་གནོན་ཞེས་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་དང་།

འབྱུང་བ་མེད་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། འཇིག་པ་མེད་པས་ཡུམ་ མངོན་པར་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་

དང་། ཇི་ལྟར་མི་དམིགས་པ་དང་། མི་ལེན་པ་དང་། མི་གནས་པ་དང་། མི་འདོར་བ་དང་། མངོན་པར་མ་ཆགས་པར་དེ་ལྟར་གཏོད་པར་བྱེད་དེ། ཞེས་དང་། ཡུམ་འདི་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་

ཆེན་མོའོ་ཞེས་གསུངས། མདོ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱོར་བ་སྒོམ་ལམ་ཁྱད་ཆོས་ལྔ་ལྡན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ།

མདོ་དང་པོས་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར། གཉིས་པས་མཆོག་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར། གསུམ་པས་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར། བཞི་པས་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར། ལྔ་པས་མཐར་ཐུག་གི་ཁྱད་པར་

བསྟན་པའི་ཕྱིར། མདོ་དེ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ། བསྟན་བཅོས་སུ། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་མཆོག་ཉིད། །ཅེས་

སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་ཡང་ཁྱད་ཆོས་ལྔ་ལྡན་དུ་འཆད་པའི་ནང་ནས་དང་པོ་རྒྱུའི་ཁྱད་ཆོས་འཆད་པ་ལ། བྱང་ཆེན་དེ་ནི་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་དེ་

བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཚད་མེད་གྲངས་མེད་པ་ལ་བསྙེན་

@07B བཀུར་ནས་འདིར་འོངས་ཤིང་སྐྱེས་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། བྱང་ཆེན་དེས་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་གྲངས་མེད་ཚད་མེད་པ་ནས་བླ་མེད་རྫོགས་བྱང་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ནས་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་སྦྱད། ཅེས་སོགས་དང་། བྱང་ཆེན་གང་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་

པ་ནས་ཉེ་བ་བཟུང་སྟེ་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་ལ་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱི་བརྩོན་པར་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་དང་། སྐྱེས་བུ་གླེན་པ་དེ་དག་ནི་བདུད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཆོས་ཟབ་མོ་རྣམས་ལ་མོས་པ་མེད་ཅིང་དད་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྡིག

པའི་གྲོགས་པོའི་ལག་ཏུ་སོང་བས་ཞེ་སྡང་གི་སྤྱོད་པ་ཅན་བདག་བསྟོད་ཅིང་གཞན་སྨོད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ཏེ། རབ་འབྱོར་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་སྐྱེས་བུ་གླེན་པ་དེ་དག་ཡུམ་ཟབ་མོ་འདི་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། མདོ་དེས་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་གྱི་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་བསྟན། མདོ་ཚན་དང་པོ་

གསུམ་གྱིས་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་བསྟན། ཕྱི་མས་མི་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་དང་པོས་སངས་རྒྱས་ལ་བསྙེན་བཀུར་བ་དང་། གཉིས་པས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ལ་

བསླབ་པ་དང་། གསུམ་པས་ཞི་ལྷག་གི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འགལ་

རྐྱེན་བདུད་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་སོགས་བཞི་བསྟན་པའི་ཕྱིར། མདོ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་བསྟན་བཅོས་སུ། སངས་རྒྱས་བསྙེན་དང་སྦྱིན་སོགས་དང་། །ཞེས་

སོགས་གསུངས། མདོ་ཕྱི་མའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ། ཆོས་ཀྱི་འཕོངས་པའི་རྒྱུ་དག་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས། ཡུམ་གྱི་

ཁྱད་པར་འཆད་པ་ལ་མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་གཞན་ཡང་། གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དོ། །འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཡུམ་

རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཡུམ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་

དང་༑ འབྲས་བུ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ཡུམ་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ལ་གཉིས་སུ་མེད་དེ་གཉིས་སུ་བྱར་མེད་སོ་སོ་མ་ཡིན་ཐ་མི་དད་དོ་ཞེས་གསུངས། འདིས་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་གྱི་

ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དག་ཚུལ་ཤུགས་ལ་

@08A ༄༅། །བསྟན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་སྒོམ་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་དེའི་དམིགས་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་དག་པའི་རྣམ་

དག་ངོ་བོ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་ཚད་མས་ངོ་བོ་གཉིས་སུ་དབྱེད་དུ་མེད་པར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་

ཉིད་བསྟན་བཅོས་སུ། འབྲས་བུ་དག་པ་གཟུགས་ལ་སོགས། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། དེའི་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་མདོ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཞེས་སོགས་དང་། རྣ་ཤེ་དང་། མྱ་ངན་དང་། སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཡིད་

མི་བདེ་བ་དང་། འཁྲུགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་སོགས་དང་། སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་སོགས་གསུངས། མདོ་དེ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། མདོ་ཚན་དང་པོས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་

དག །གཉིས་པས་རང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་དག །གསུམ་པས་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་དག་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་སྦྱོར་ཚུལ་འཕགས་སེང་གི་འགྲེལ་པ་གཉིས་སུ་མ་བྱུང་ཞིང་དེ་གསུམ་མདོ་དང་སྦྱོར་ཚུལ་བསྟན་བཅོས་སུ། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱི། །

སངས་རྒྱས་རྣམ་ཀུན་ཤིན་ཏུ་བ། །ཞེས་གསུངས། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་རྫོགས་རྗེས་སུ་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་སོགས་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་གསུངས་ཏེ། བསྟན་བཅོས་སུ། ཉན་རང་

གི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་དགུ་རིམས་ཀྱི་སྐྱེས་སྟོངས་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་ངུ་

དགུ་སྤོང་མི་ནུས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུས་དེ་ལྟར་སྤོང་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཞིན་ཏུ་བ་དང་། ཉན་རང་གི་རྣམ་དག་ཞིན་ཏུ་བ་མ་ཡིན་པའི་

ཁྱད་པར་འཆད་པ་ལ། ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གསུངས། སྤོང་ཚུལ་དེ་ལ་གླན་ཀ་

ཀ་སྤོང་བ་ལ། དེ་ལ་གླན་ཀ་སྦྱངས་པ་ཡི། །ཞེས་གསུངས། འོན། ཡུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་རྟོགས་པའི་བདེན་འཛིན་སྤོང་ཞེ་ན། གཟུལ་བྱེད་དང་གཟུལ་བྱ་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་

ཁམས་གསུམ་ས་དགུས་བསྡུས་པའི་བདེན་འཛིན་སྤོང་ཞེས་འཆད་པ་ལ། ལམ་ནི་འཇལ་དང་གཟུལ་བྱ་

@08B དག །ཅེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་གསུངས། གསུམ་པ་མཚོན་ཚུལ་ལ། ཆོས་བཅུ་གཅིག་པོ་དེས་ལམ་ཤེས་རྫོགས་པར་མཚོན་ནུས་ཏེ། བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་བསྡུ་ན་ལམ་ཤེས་སྒོམ་པ་པོ་རྟེན་གྱི་

གང་ཟག་དང་། དེས་ལམ་ཤེས་ཇི་ལྟར་སྒོམ་ཚུལ་གཉིས་སུ་འདུ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་ལམ་ཤེས་རྫོགས་པར་གཏན་ལ་

འབེབས་ནུས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ༈ ཐེག་པ་གསུམ་རྣམ་པར་གཞག་པ་ནི་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་

འདོད་པའི་ལུགས་འགོད་པ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ། འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ།

ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཚོ། ལམ་གང་ནས་འཇུག་དཔྱད་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་དང་། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད། ཐེ་ཚོམ་དུ་སྒྲུབ་བྱེད་ནི་རྣམས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་

དང་པོ་གཉིས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ལས་ལོག་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་དུ་སྦྱོར་ལམ་དང་པོ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་ཉན་ཐོས་འཇུག་པ་ཡོད་ཅིང་། ཐེག་དམན་འཕགས་པ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་མིང་ཙམ་ཡང་མི་འདོད་དེ། མཛོད་ལས། གཉིས་

སློབ་རིགས་ལས་ལོག་ནས་ནི། །སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་གཞན་གསུམ་ཡང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ལྷ་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀར་མི་འདོད་པའི་ཉན་ཐོས་སེ་འདའ་བ་ལྟ་བུས་ཀྱང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པར་མངོན་ཏེ། དེས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཁས་ལེན་ཞིང་།

ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་ཚེ་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ཐེག་ཆེན་ཁས་ལེན་ཏེ། དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ལུང་གི་

རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཀྱང་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་། སྒྲུབ་ཚུལ་ཡང་ལུང་

རིགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཡུམ་ལས། གང་ཡང་དག་པའི་སྐྱོན་ཞེས་སོགས་དང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཞི་བ་བགྲོད་པ་གཅིག་པུ་བ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བརྩོན་པ་དང་ལྡན་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་བཞག་སྟེ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་

@09A ༄༅། །པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་མེད་དོ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བའི་ཕྱིར། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པའི་ཕྱིར། རང་བཞིན་གྱི་རིགས་དེས་༔ དང་ཁོ་ནའོ་ཞེས་དང་། ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་སྟོན་པའི་མདོ་ལས། སེམས་ཅན་རྣམ་ནི་

ཁམས་སྣ་ཚོགས་པའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། མདོར་ན་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་ཤུགས་ཅི་རིགས་པར་སྟན་པར་འདོད་དོ། །གཞན་ཡང་། དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངས་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐུལ་ནས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ལས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་

བྱེད། ཅེས་དང་། བློ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། གསུམ་པོ་འདི་དག་ངེས་པར་འབྱིན་པར་བྱེད་པའི་ཐེག་པ་ཡིན་

ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའོ། །ཞེས་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཁས་ལེན་ཞིང་། སེམས་ཙམ་པ་མཐའ་དག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། སློབ་
དཔོན་ཤཱནྟི་པས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་བཞེད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་ཆགས་སོགས་

ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྤོང་ནུས་སུ། རྟག་ཡིན་ཕྱིར་རམ་ཐབས་མེད་ཕྱིར། །ཞེས་སོགས་མཐའ་གཞན་འགོག་པའི་རིགས་པ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་པོའི་ཉན་ཐོས་ཐེག་ཆེན་
དུ་འཇུག་ཀྱང་། ཞི་བ་བགྲོད་༔ པ་གཅིག་པུའི་ཉན་ཐོས་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་མི་འཇུག་པ་དང་། དེ་ལ་ཉན་

ཐོས་རིགས་ངེས་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ལྷག་ལ་གནས་པའི་དེ་རྣམས་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཁམས་མི་
འདྲ་བ་བདེན་གྲུབ་གསུམ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མོས་པ་མི་འདྲ་བ་བདེན་གྲུབ་གསུམ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་

བུ་བྱང་ཆུབ་མི་འདྲ་བ་བདེན་གྲུབ་གསུམ་འབྱུང་བའི་རིགས་པས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་ལྷག་མེད་དུ་ཞུགས་པའི་ཚེ་འདུས་བྱས་ཀྱིས་རྒྱུ་བ་གཏན་ནས་ལོག་པ་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་

ནས་ལོག །ཞེས་སྒྲིབ་གཏན་ནས་ལོག་པའི་སྒོ་ནས་བཟློག་པར་འདོད་དེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།

@09B ཁམས་རྣམས་དང་ནི་མོས་པ་དང་། །སྒྲུབ་པ་ཐ་དད་དབྱེ་བ་དང་། །འབྲས་བུ་ཐ་དད་དམིགས་པའི་ཕྱིར། །རིགས་ཡོད་ཉིད་ཅེས་ངེས་པར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན།
མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དགོངས་གཞི་དགོས་པ་དངོས་

ལ་གནོད་བྱེད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་དྲང་དོན་དུ་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར། དགོངས་གཞི་རྣམ་པ་བདུན་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་དབྱིངས་ལ་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བའི་
ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གའི་འཕགས་པས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མཚུངས་པ་དང་། ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་

པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡོད་པར་མཚུངས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་རིགས་མ་ངེས་པ་ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པ་ཡོད་པས། རིགས་ཐ་དད་པའི་གང་ཟག་གཉིས་ལམ་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་ཡོད་པ་
དང་། ཐེག་ཆེན་ལམ་ནས་ལོག་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་དགྲ་བཅོམ་འགའ་ཞིག་བདག་གིས་སྔོན་རྒྱལ་

སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པས་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་སྙམ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བདག་གིས་སྔོན་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སྤྱད་པས་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་སྙམ་པའི་བསམ་པ་རིགས་མཚུངས་པ་

ལན་ཅིག་སྐྱེ་སྲིད་པ་དང་། སྤྲུལ་པའི་ཉན་ཐོས་ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་ཡང་དང་ཡང་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་ཚུལ་

སྟོན་པ་དང་། མཐར་ཐུག་པའི་ཐེག་པ་གཅིག་ལས་མ་གྲུབ་པ་དང་བཅས་པའི་དགོངས་གཞི་བདུན་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཆོས་དང་བདག་མེད་རྣམ་གྲོལ་

རྣམས། །མཚུངས་ཕྱིར་རིགས་ནི་ཐ་དད་ཕྱིར། །བསམ་གཉིས་ཐོབ་ཕྱིར་སྤྲུལ་པའི་ཕྱིར། །མཐར་ཐུག་ཕྱིར་ན་ཐེག་གཅིག་ཉིད། །ཅེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་དུ་རིགས་མ་ངེས་པ་ཁ་ཅིག་ཐེག་དམན་དུ་མི་ལྟུང་བར་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་དང་། ཐེག་དམན་རིགས་མ་ངེས་པ་ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་དུ་དྲང་བའི་ཆེད་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། ཁ་ཅིག་དག་ནི་དྲང་ཕྱིར་དང་། །གཞན་དག་རྗེས་སུ་བཟུང་པའི་ཕྱིར། །རྫོགས་པའི་

སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །མ་ངེས་རྣམས་ལ་ཐེག་གཅིག་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་དེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་སྟོན་པའི་ལུང་རྣམས་དང་། མ་

དག་གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པས་གནོད་པའི་ཕྱིར། འདི་པའི་ལུགས་ལ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་

@10A ༄༅། །གསུམ་དུ་གྲུབ་པའི་མཐར་ཐུག་པའི་ཐེག་པ་གཅིག་ལས་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པར་མངོན་ནོ། །མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་སྒྲུབ་པ་ལ་ལུང་རིགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།

ཡུམ་ལས། འོན་ཀྱང་དེ་དག་གིས་ཀྱང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་

བསྐྱེད་ན་དེ་དག་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ལང་གཤེགས་ལས། བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་བ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མ་ཡིན་གྱི། འོན་ཀྱང་དེ་
དག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐར་ཐུག་པ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་དཔལ་ཕྲེང་གིས་ཞུས་པ་

ལས། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ཐབས་དམ་པའི་ཞེས་དང་། དམ་ཆོས་པད་དཀར་ལས། དྲང་སྲོང་ཆེན་པོས་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་པ། །རྣམ་འདྲེན་རྣམས་ཀྱིས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་
སྟེ། །ཐེག་པ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་སུ་ཡོད་མ་ཡིན། །བསྟི་བའི་དོན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་དང་།

བདེན་པ་དང་པོའི་ལེའུ་ལས། འཇམ་དཔལ་གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་པར་འགྱུར་ལ་ཁ་ཅིག་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་སྟོན་པར་
འགྱུར་ན། དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པར་ཡང་འགྱུར། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉི་ཚེ་བར་

ཡང་འགྱུར། འདུ་ཤེས་ཐ་དད་པར་ཡང་འགྱུར། ཆོས་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་དཔེ་མཁྱུད་བྱས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་། པད་དཀར་ལས། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྙིགས་མ་ལྔའི་དུས་སུ་སེམས་ཅན་

དྲི་མ་མང་ཞིང་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆུང་ངུར་གྱུར་པ་འབྱུང་བ་དེའི་ཚེ་ཐབས་ལ་མཁས་པས་ཐེག་པ་གཅིག་པུ་དེ་ཉིད། ཐེག་པ་གསུམ་དུ་བསྟན་ནས་འདུལ་བའི་དོན་དུ་དེ་ལྟར་བསྟན། ཞེས་དང་།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། ཤཱ་རིའི་བུ་ང་ལ་དད་པར་གྱིས་ཤིག །ང་ལ་ཡིད་ཆེས་པར་གྱིས་ཤིག། ངེས་པར་

བཟུངས་ཤིག །ཤཱ་རིའི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་བརྫུན་གསུང་བ་མི་མངའ་འོ། །ཤཱ་རིའི་བུ་ཐེག་པ་ནི་གཅིག་པོ་ནར་ཟད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའོ། །ཞེས་དང་། གཞན་

ཡང་། དེ་ཉིད་ལས། མ་འོངས་དུས་ན་ཤཱ་རིའི་བུ་ཁྱོད་ཀྱང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། མཐོང་

@10B ན་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་བདེན་མེད་དུ་སྟོན་པའི་མདོ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་ཤུགས་ཅི་རིགས་པར་སྟོན། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་ལས། ཆོས་ཀྱི་

དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །གཙོ་བོའི་ཐེག་དབྱེར་མ་མཆིས་ཀྱང་། །ཁྱོད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དྲང་དོན་དུ། །ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གསུངས་

པའོ། །ཞེས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ལས། ཐེག་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཀྱང་། །ཐེག་པ་ཆེན་པོར་འདུ་བས་ན། །སྲིད་པའི་ལམ་གྱི་དུབ་རྣམས་ལ། །གངལ་བསོའི་དོན་ཏེ་དེ་ཉིད་

མིན། །ཞེས་དང་། སྐྱབས་འགྲོ་བདུན་ཅུ་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་དམ་པ་གཉིས་ཐོབ་ནས། །སྲིད་པར་སྐྱག་ཡིད་དེ་དག་ནི། །ཚེ་ཟད་ལ་

དགའ་མྱ་ངན་ལས། །འདས་ཐོབ་འདུ་ཤེས་ཅན་དུ་འགྱུར། །དེ་ལ་མྱ་ངན་འདས་ཡོད་མིན། །འོན་ཀྱང་སྲིད་གསུམ་ཁམས་གསུམ་ནི། །སྐྱེ་བ་དེ་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཟག་མེད་དབྱིངས་ནས་དེ་དག་ཀྱང་། །མི་ཤེས་ཉོན་མོངས་མི་སྤོང་ཕྱིར། །ཕྱིས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐུལ་ནས། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ནི་ཚོགས་

བསགས་ཏེ། །དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདྲེན་པར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། འཇུག་པ་ལས་ཀྱང་། གང་ཕྱིར་འདི་ན་དེ་ཉིད་ཤེས་ལས་དྲི་མ་མཐའ་དག་སེལ་བ་ནི། །ལྷུར་བྱེད་གཞན་མེད་ཆོས་རྣམས་

དེ་ཉིད་རྣམ་འགྱུར་དབྱེར་ལའང་བསྟན་མིན་ཞིང་། །དེ་ཉིད་ཡུལ་ཅན་བློ་གྲོས་འདི་ཡང་ཐ་དད་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པ། །དེ་

ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་འགྲོ་ལ་ཐེག་པ་མི་མཉམ་དབྱེར་མེད་བསྟན། །ཞེས་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་གྲུབ་བོ། །རིགས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད། སེམས་བདེན་པས་སྟོང་པའི་ཆོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་

དག་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་

ཀྱང་མེད་ལ། དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བདེན་འཛིན་ཐག་ཁྲ༷ ལ་སྦྱལ་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ལྟར་རྩ་བ་མི་བརྟན་པར་སེམས་རྒྱུད་ལ་

འབྲལ་རུང་གློ་བུར་བ་གཉེན་པོས་འབྲལ་རུང་ཡིན་པས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དྲི་མ་འབྲལ་རུང་ཡིན་ན། ཉན་རང་

དགྲ་བཅོམ་ཞི་བའི་དབྱིངས་ལས་བཞེངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་སྒྲིབ་གཉེན་པོས་སྤང་དུ་མི་རུང་བ་དང་། དེ་སྤངས་པའི་ཐབས་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མཛད་པ་འདོར་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དག་པའི་ཞིང་དུ་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་རང་གི་བསམ་ངོ་ལ་བལྟོས་ཏེ་སླར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱི་ཉེར་ཞི་ལ་མཉམ་པར་

@011A ༄༅། །གཞག་པའི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཕྱིའི་རྐྱེན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྐུལ་ཞིང་། ལངས་པ་ན་གསུང་གིས་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་ཆེན་དུ་འཇུག་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཚང་། འབད་རྩོལ་དང་བཅས་ཏེ་མཉམ་པར་

གཞག་པས་དུས་གཏན་དུ་གནས་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུད་བླ་ལས། དམ་ཆོས་པདྨ་དཀར་ལ་སོགས། །ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིས། །དེ་དག་ངར་འཛིན་ལས་ལོག་སྟེ། །ཐེག་པ་མཆོག་ལ་སྨིན་མཛད་ནས། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུང་གིས་

བསྐུལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལང་གཤེགས་ལས། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་ལས་གྲོད་ཐར་ཡང་། །ད་དུང་གྲོད་ནི་མྱ་ངན་ཡོང་མི་འདའ། །སངས་རྒྱས་ཐེག་པ་འདི་ནི་བཙལ་བར་བྱ། །ཞེས་

བསྐལ་བའི་ཕྱིར། མཉམ་གཞག་དེ་ལ་དུས་གཏན་དུ་གནས་པའི་ནུས་པ་མེད་དེ། དཔེར་ན། སྐྱེས་བུ་ཆུང་

གིས་སློས་པའི་ནུས་པ་ཟེད་པ་ལྟར། མཉམ་པར་འཇོག་པའི་ནུས་པ་ཟད་པ་ན་ལྡང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལུས་ཐོབ་ནས། །བསྐལ་པའི་བར་དུ་མི་སད་

དོ། །དཔེར་ན་སྐྱེས་བུ་སློས་པ་ནི། །སློས་འགྱུར་མེད་ན་སངས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་དག་ང་ཡི་སྐུ། །མཐོང་

ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཞེས་འཐོབ། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཐོབ་པའི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པས་སྡུག་ཀུན་གཉིས་ཀ་སྤངས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་མི་འགལ་ཏེ། མ་རིག་

བག་ཆགས་ཀྱིས་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔལ་འཕྲེང་གི་མདོ་

ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྐྱེན་ཅན་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་སྲིད་པ་གསུམ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དགྲ་བཅོམ་པ་

དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་མ་རིག

བག་ཆགས་ཀྱི་རྐྱེན་ཅན་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་གསུམ་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོར་ན་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱ་

བ། །འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་པ། ཉན་རང་ལྷག་མེད་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྣམས་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་དུ་

@011B འཇུག་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཅིང་། སླབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མཐར་གཏུགས་པ་ན་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་བདེན་མེད་དུ་གྲུབ་པའི་རིགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འགྲུབ་པོ། །གསུམ་པ་འཁོར་བ་ལ་མཐའ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ་ལ། དོགས་པ་འགོད་པ་དང་། དེའི་ལན་དང་བཅས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་འདི་ལྟ་

དྲི་བ་བྱ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་སྲིད་དམ། མི་སྲིད། སྲིད་ན། སངས་རྒྱས་ཕྱི་མ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཉུང་ཤས་འབའ་ཞིག་གི་དོན་བྱེད་དགོས་པས་གཞན་དོན་ཉི་ཚེ་བར་འགྱུར་ཞིང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མེད་པར་འགྱུར་ར། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་ན་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་དོན་ཡང་མི་བྱེད་པས་གཞན་དོན་རྒྱུན་ཆད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཞི་བའི་མཐར་ལྷུང་བར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་མི་སྲིད་ན་ཡང་། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཀྲེས་པའི་གོ་འཕང་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འགོད་པར་

བཞེད་ནས་འཁོར་བ་མ་སྟོང་བར་དུ་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་འབྲས་བུ་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་

བ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡང་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་རྫོགས་མ་ཡིན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རང་ཉིད་

ཀྱིས་བརྙེས་པའི་གོ་འཕང་དེ་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་འགོད་ན་ཆོས་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་དཔེ་བྱུང་བྱས་པ་སོགས་ཉེས་པ་ལྔ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐར་པ་

འཐོབ་ནུས་ན་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་ལེགས་པར་གྲུབ་ཅིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་

འབད་མེད་དུ་གྲུབ། ཐར་པ་ཙམ་ཡང་ཐོབ་མི་སྲིད་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་ལུང་རིགས་ཀྱིས་

སྒྲུབ་པ་དང་འགལ་བས་ཇི་ལྟར་ཡིན་བརྗོད་དགོས་ཤིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་སྲིད་ན་

འཁོར་བ་ལ་མཐའ་མེད་པར་བཤད་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ལན་ལ། གཞན་གྱི་ལན་དང་། རང་གི་ལན་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཁ་ཅིག་གི་གསུང་ན་རེ། སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་འཚང་རྒྱ་བ་ཤ་སྟག་ལྟ་ཞོག །རྒྱ་རྡུང་ཙམ་དུ་ཡང་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཏེ། འབྲས་བུ་འབྱུང་རྡུང་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་

@012A ༄༅། །རྒྱུ་ཚོགས་ཀྱོ གྲངས་ཚང་བ་རྟགས་སུ་འགོད་དགོས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱ་བའི་རྒྱུ་ཚོགས་གྲངས་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱ་བར་

གསུངས་པ་ཡང་། ལམ་ཞུགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་དགོངས་ཤིང་། འདི་ཀུ་ན་ཆད་དུ་སེམས་ཅན་འཁོར་

བར་འཁོར་བ་ཡོད། འདི་ཕན་ཆད་དུ་སེམས་ཅན་འཁོར་བར་འཁོར་བ་མེད་ཅེས་པའི་འཁོར་བ་ལ་ཟད་མཐའ་ཡང་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་ནི། རྣམ་འགྲེལ་ལས། རྒྱུ་ཚོགས་པ་ལས་
འབྲས་སྐྱེ་བ། །ཞེས་སོགས་གཞུང་དོན་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་མ་དགོངས་པའི་སྐྱོན་དང་དམ་འཆའ་སྔ་ཕྱིའི་འགལ་བ་

སྐྱོན་ཚུལ་སོགས་རྣམ་བཤད་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཡང་ཕར་ཕྱིན་པ་ཆེན་པོ་འགའ་ཞིག་ན་རེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱ་ཡང་རྒྱ་ངེས་མ་ཡིན་ཏེ། འཚང་རྒྱ་བའི་འགལ་རྐྱེན་གྱི་
གེགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མ་ངེས་པ་ནི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། །གེགས་བྱེད་པ་ནི་སྲིད་ཕྱིར་རོ། །

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ཡང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱ་བ་དང་རྒྱས་པ་མ་ཕྱེད་པའི་སྐྱོན་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་
དང་། ཐོབ་པ་མ་ཕྱེད་པའི་རྩོད་སྐྱོན་དང་། །མདོར་ན་འཚང་རྒྱ་བ་དང་རྒྱས་པ་མ་ཕྱེ་བའི་སྐྱོན་དུ་སྣང་བས་

འདི་དག་གི་བརྒལ་ལན་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་འདོད་ན་རྣམ་བཤད་དུ་ཞིབ་ཏུ་གཟིགས། རིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གནས་ཚོད་ཀྱི་ངོས་ནས་

འཚང་རྒྱ་མ་རྒྱ་གང་རུང་དུ་ཐག་ཆོད་དམ་མ་ཆོད། མ་ཆོད་ན་ཁྱེད་རང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱ་བར

ཐག་བཅད་པ་དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གནས་ཚོད་ཀྱི་ངོས་ནས་འཚང་རྒྱ་མི་རྒྱ་གང་དུ་ཡང་ཐག་མ་ཆོད་པའི་ཕྱིར། འཚང་རྒྱ་བར་ཁས་བླངས་ཀྱང་ཐག་མ་བཅད་ཟེར་ན།
དེ་ལས་མི་རིགས་པ་ཅི་ཞིག་ཡོད། གང་རུང་དུ་ཐག་ཆོད་ཟེར་ན། འོ་ན། གནས་ཚོད་ཀྱི་ངོས་ནས་འཚང་

རྒྱ་བར་ཐག་ཆོད་པར་ཐལ། གནས་ཚོད་ཀྱི་ངོས་ནས་འཚང་རྒྱ་མི་རྒྱ་གང་རུང་དུ་ཐག་ཆོད། མི་རྒྱ་བར་ཐག་མ་ཆོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱ་བ་དམ་འཆའ་
མི་རིགས་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་སྔ་མ་ལ་འདོད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་

@012B རྒྱ་ངེས་སུ་ཐལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་གནས་ཚོད་ཀྱི་ངོས་ནས་འཚང་རྒྱ་བར་ཐག་ཆོད་པའི་ཕྱིར། འདི་རིགས་པ་ཤིན་ཏུ་བཟང་ངོ། །རྣམ་བཤད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱ་
བར་ཚད་མས་མ་ངེས་ན་འཚང་རྒྱ་བར་དམ་འཆའ་མི་རིགས་པར་གསུངས་པའི་བརྒྱལ་ལན་ལ་དོན་སྐྱོན་མི་སྲིད་ཀྱང་

ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱ་བའི་རིགས་པ་མཐར་ཐུག་ན་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་བདེན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་ལ་ཐུག་པ་དེའི་ཚེ། དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་

སེམས་བདེན་མེད་དུ་དམ་འཆའ་འམ་མི་འཆའ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་ཁས་ལེན་པ་དང་འགལ། དམ་འཆའ་ན་དྲི་མ་དང་བཅས་

པའི་སེམས་བདེན་མེད་དུ་ཚད་མས་ངེས་པར་ཐལ། དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་སེམས་བདེན་མེད་དུ་དམ་འཆའ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས་ཐེར་ན། དཔྱད་གཞི་ཙུང་ཟད་དུ་སྣང་ངོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱ་བར་མི་འགྱུབ་བོ་ཐེར་ན། ཚིག་གི་བརྗོད་ཚུལ་ལ་དོགས་པ་བྱེད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་འཚང་མི་རྒྱ་བར་འདོད་པ་ལས་མ་འདས་པས་གོང་དུ་བཤད་པའི་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀྱིས་ཁེགས་སོ། །ཡང་ཁ་ཅིག །འཁོར་བ་ལ་མཐའ་མེད་ཐེར་བ་དང་། ཁ་ཅིག །འཁོར་བ་སྒྲིལ་མཐའ་མེད་བྱེ་བྲག་ལ་མཐའ་ཡོད་ཐེར་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་མི་འཐད་དེ། འཁོར་བ་ལ་ཕྱི་མཐའ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་བདག་འཛིན་ཡིན་ན་གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤོང་ནུས་ཡིན་པའི་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མི་འཐད་དེ། འཁོར་བ་སྒྲིལ་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་འཁོར་བ་བྱེ་བྲག་ལ་ཡོད་པ་མི་སྲིད་དེ། སྤྱི་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པའི་ཁྱད་ཆོས་བུམ་པ་ལ་ཡོད་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རང་

ལུགས་ཀྱི་ལན་འདེབས་ཚུལ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པ་སྲིད་ཀྱང་སངས་མ་རྒྱས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ཡོད་ཀྱང་མ་ཐོབ་པ་དང་།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་གེགས་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཚང་མི་རྒྱ་བར་བྱེད་མི་ནུས་པ་དང་། སངས་

རྒྱས་ཀྱིས་དོན་བྱ་ཡུལ་གྱི་སེམས་ཅན་གཏན་ནས་མེད་པའི་དུས་ཡོད་ཀྱང་ནམ་ཡང་མེད་པའི་དུས་མེད་པ་དང་། འཁོར་བ་སྟོངས་པའི་དུས་ཡོད་ཀྱང་འཁོར་བ་པའི་སེམས་ཅན་རྒྱུན་ཆད་པའི་དུས་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

@013A ༄༅། །སངས་རྒྱས་པའི་ཚོ་ན་ཡོད་ཅིང་སངས་རྒྱས་དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྡུས་པར་ཁས་བླངས་པའི་བརྒལ་ལན་རྣམས་ཀྱི་གནད་ངེས་པར་བྱས་ནས་ལན་འདེབས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དྲི་མ་འབྲལ་རུང་བློ་བུར་བ་ཡིན་ཀྱང་དྲི་མ་འཇོམས་བྱེད་ཀྱི་

གཉེན་པོ་སྐྱེ་རུང་དུ་མི་གྲུབ་ཟེར་ན། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དྲི་མ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རམ། དེ་སྤང་པའི་ཐབས་མེད་པའི་ཕྱིར་རམ། དེ་ཡོད་ཀྱང་ཐབས་དེ་ཤེས་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར་རམ། དེ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་དོན་གཉེར་སྐྱེ་མི་སྲིད་པའི་སེམས་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རམ།

དེ་མེད་ཀྱང་ཐབས་དེ་བརྩེ་བས་འདོམས་པའི་གང་ཟག་མེད་པའི་ཕྱིར་རམ། དེ་ཡོད་ཀྱང་ཐབས་དེ་གོམས་པར་བྱེད་པའི་གང་ཟག་མེད་པ་དག་ལས་དེ་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མི་

འཐད་དེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དྲི་མ་བྱས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་འཐད་དེ། བདེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་དེ་འཇོམས་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མི་འཐད་དེ། བདག་མེད་གཉིས་བསྐལ་པ་དུ་མར་གོམས་པར་བྱས་པའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་བཞུགས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་མི་འཐད་དེ། མངོན་མཐོ་ལ་དོན་གཉེར་ལན་ཅིག་ཙམ་ཡང་སྐྱེ་མ་མྱོང་བའི་སེམས་ཅན་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རེ་ཞིག་ངེས་ལེགས་ལ་དོན་གཉེར་མ་སྐྱེས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རིགས་གཉིས་དང་བཅས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྐུལ་བ་ན་ངེས་ལེགས་ལ་ཡང་དོན་གཉེར་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སེམས་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ལ་དོན་གཉེར་སྐྱེས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེའི་དོན་མཛད་པ་ལ་འདོར་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སེམས་ཅན་རྣམས་རིགས་སད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་རིགས་སད་པ་ན་ཐབས་དེ་ལ་གོམས་པ་གོང་ནས་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དོན་བྱ་ཡུལ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱ་ཡང་སངས་འཕགས་ཡིན་ན་རང་གི་དོན་བྱ་ཡུལ་གྱི་སེམས་ཅན་ཀྱི་དོན་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་གནད་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ནམ་

མཁའ་ལ་མཐའ་མེད་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་མཐའ་དང་གྲངས་མེད་པའི་ཕྱིར། རིག་པ་ལ་ཐོག

@013B མཐའ་མེད་པས་འཁོར་བ་ལ་ཡང་ཐོག་མཐའ་མེད་ཀྱང་། འཁོར་བ་སྤྱི་བྱེ་བྲག་གཉིས་ཀ་ལ་ཕྱི་མཐའ་ཡོད་དེ། གཉེན་པོ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤང་དུ་མི་རུང་བའི་
འཁོར་བའི་རྩ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བ་ལ་ཕྱི་མཐའ་ཡོད་ན་མཐའ་ཡོད་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་ཟད་པ་ཡོད་ན་མཐའ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།།

བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་པཎ་གྱིས་ཀྱང་། ས་བོན་ཐོག་མཐའ་ཡོད་མིན་ཡང་། །མེས་བསྲེགས་པས་ན་ཕྱི་མཐའ་མཐོང་། །དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ཐོགས་མེད་ཀྱང་། །བདག་མེད་མཐོང་ན་ཕྱི་མཐའ་
མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་མདོ་ཁ་ཅིག་ལས་མཐའ་མེད་པར་གསུངས་བ་དང་མི་འགལ་

ཏེ། ཉེས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཁ་སྐོམས་སུ་སྤྱོད་པའི་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་འདི་རྒྱུན་ཆད་དུ་འཁོར་བར་འཁོར་འདི་ཕན་ཆད་མི་འཁོར་ཞེས་པའི་མཚམས་སོ་སྐྱེ་རང་ག་བས་འཛིན་མི་ནུས་པ་ལ་དགོངས་
པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ལམ་གང་ནས་འཇུག་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་

སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་རྣམས་ས་བརྒྱད་པ་ནས་འཇུག །མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ནས་འཇུག་གསུང་ཡང་། རང་ལུགས་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་མ་

རྟོགས་གང་ཡིན་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་ནས་འཇུག་དགོས་ཏེ། དེ་དག་ཀྱང་འཚང་རྒྱ་བ་ལ་བདེན་

འཛིན་ཀུན་ལྡན་གཉིས་རིམས་ཀྱིས་སྤྲངས་ནས་འཚང་རྒྱ་དགོས། དེ་ལ་ཐབས་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་སྟོང་ཉིད་ སྟར་མ་རྟོགས་པ་གསར་དུ་རྟོགས་པ་མཐོང་ལམ་དང་། དེ་ཉིད་བསྒོམ་པ་

ལྷུར་ལེན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བསྒོམས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་བསྐལ་པའི་བར་དུ་སྒོམ་དགོས་ཤིང་། དེ་འདྲའི་

མཐོང་ལམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བ་ལ་སྦྱོར་བཞིའི་སྐབས་སུ་ཐབས་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྒོམ་པར་བྱེད་དགོས། དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཐོས་

བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན། ཁ་ཅིག །སྟོང་ཉིད་རྟོགས་

མ་རྟོགས་གང་ཡིན་ཀྱང་ས་བདུན་པ་ནས་འཇུག་པ་དང་། ཁ་ཅིག ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་མ་རྟོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་རིམ་པ་བཞིན་ས་དང་པོ་དང་བདུན་པ་ནས་འཇུག་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ལེགས་

པར་ཁེགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལྟར་ན་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་བདེན་འཛིན་ཀུན་ལྡན་གང་ཡང་མི་སྤོང་བ་འམ་སྤོང་

@014A ༄༅། །ཡང་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཙམ་གྱིས་སྤོང་ནུས་པ་གང་རུང་དུ་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་

ཞུགས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་པ་སོ་སྐྱེར་འདོད་པ་དང་། ཁ་ཅིག །ཐེག་ཆེན་འཕགས་པར་འདོད་

པ་དང་། ཁ་ཅིག་ཐེག་ཆེན་སོ་སྐྱེ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་པར་མཚོན་ཏེ། འཕགས་པའི་སྤངས་པ་ལས་ཉམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མ་

ཐོབ་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་ཆེན་སོ་སྐྱེ་ལ་སོ་སྐྱེས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། ཐེག

ཆེན་ལས་དང་པོ་པ་ལ་ལས་དང་པོ་པས་མ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཁ་ཅིག །ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་ཞུགས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་པ་འཕགས་པ་ཡིན་ཡང་འཕགས་པ་ཕུང་

གསུམ་པ་མ་ཡིན་གསུང་བ་མི་འཐད་དེ། ཐེག་པ་ཆེག་ཆུང་གང་གི་ཡང་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་འཕགས

པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཁྱབ་ན། གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཞེས་བྱ་ལ་མི་སྲིད་པར་ཐལ། ཀ་བུམ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་དེ་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ཡོད་ན་དེ་གཉིས་བར་ན་

གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་བུམ་སྣམ་སོགས་ལ་ཡང་མཚུངས་

པའི་ཕྱིར། ཐལ་བ་སྤྱི་མ་ལ་འདོད་ན། ཕན་ཚུན་སྤངས་འགལ་གྱི་དངོས་འགལ་གྱི་ཆོས་གཞི་མ་གྲུབ་པར་ཐལ། བར་དུ་གཉིས་ཡིན་དང་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཆོས་སྤངས་པའི་འགལ་བ་མ་གྲུབ་

པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་ཕུང་གསུམ་པ་གཞི་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལུགས་འདིར་ཞི་བ་བགྲོད་པ་

གཅིག་པུ་པའི་ཉན་ཐོས་མེད་པར་འདོད་པ་ནི་འདིའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་དང་། སྐབས་ལྔ་པའི་སྒོམ་སྤངས་བསྟན་པའི་འགྲེལ་པ་སོགས་མ་མཐོང་བར་ཟད་དོ། །ཐེག་གསུམ་རྣམ་གཞག་གི་སྐབས་འདིར་དགོས་པའི་གནས་ལ་མཐའ་དཔྱོད་ཚུལ་རྒྱས་པར་བརྒྱལ་བརྟགས་སུ་བཤད་ཟིན་པས་ཤེས་པར་

འདོད་ན་དེར་བལྟ་བར་བྱའོ། །༈ བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པར་ཞུགས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། གཞན་ལུགས་དགག་པ། རང་ལུགས་བཞག་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག་ན་རེ། འདིར་

@014B བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་ཉོན་མོངས་བཏགས་པ་བ་ཡིན་ཏེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་འཚོལ་བས་མི་ངོམས་པ་སོགས་བརྒྱད་ལ་འདིར་ཉོན་མོངས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པོའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། དེ་དག་གི་འཁོར་བའི་རྒྱུ་དགེ་བ་དང་མཚུངས་པར་

ལྡན་པའི་ཉོན་མོངས་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བས་མི་ངོམས་པ་དང་། བསམས་བཞིན་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་

དང་ཕྲད་པ་དོན་དུ་གཉེར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། མི་སྐྱོ་བ་དང་། དམ་

པའི་ཆོས་འཛིན་པ་ལ་བརྩོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་བྱ་བ་ཅི་ཡོད་པ་ལ་འགྲུས་པ་དང་། ཆོས་ལ་ཆགས་པའི་བསམ་པ་དང་མི་འབྲལ་བ་དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་རྣམས་མི་

འདོར་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ལ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་མིང་གིས་འདོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་

དེ། སོ་སྐྱེ་ཐ་མལ་པ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་བའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་དང་། བྱང་འཕགས་རྣམས་བརྒྱད་པོ་དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་ལན་པ་ཙམ་གྱི་བྱེད་བ་མཚུངས་

པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཉིད་ལས། དེ་དག་གི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁམས་གསུམ་

དུ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་ལ། ཁམས་གསུམ་པོ་དེ་ཡང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བྱང་འཕགས་རྣམས་བརྒྱད་པོ་དེ་ལྟ་བུའི་དབང་གིས་འཁོར་

བའི་གནས་སུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་གྱི། ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དངོས་

ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གི་སེམས་རྒྱུད་མ་ཞི་བ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁམས་གསུམ་པར་ཀུན་

ཏུ་སྦྱོར་བས་ཡིན་གྱི་སེམས་ཉེ་བར་ཉོན་མོངས་པ་བྱེད་པས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། འདི་ནི་

ཆེན་པོ་དག་གི་བཞེད་པ་ཡིན་ཡང་མི་འཐད་དེ། བརྒྱད་པོ་དེ་རྒྱུ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཐབས་ཀྱི་ཆ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་པས་བྱང་འཕགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྤོང་། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་ཆེད་དུ་

གཉེར་ནས་སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་ལམ་ཤེས། ཉན་རང་གི་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་སམ་མི་འཕགས་

@015A ༄༅། །སླམ་པའི་དོགས་པ་རྒོལ་བ་རྟོགས་ལྡན་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱིས་དེ་རྣམས་ཉམས་སུ་མ་ལོན་ཀྱང་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མི་སྤོང་བའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་འདིར་བཤད་པའི་ཉོན་མོངས་ཉོན་མོངས་བཏགས་པ་བར་འདོད་པ་མི་རིགས་

པར་ཐལ། དེ་ལྟར་ན་ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་བཏགས་པ་བ་ཡིན་དགོས་པ་ལས་དེ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །དཔལ་ཕྲེང་གི་ཞུས་

པའི་མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལེན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་ལུས་གསུམ་འབྱུང་

བ་དེ་བཞིན་དུ། མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སའི་རྐྱེན་གྱིས་ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་དབང་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་

ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་བསྟན་པའི་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ལ་བྱེད་པ་ཡང་མི་རིགས་

ཏེ། དེ་ཉན་རང་གིས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མི་སྤོང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཤེས་སྒྲིབ་ཕྲ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇོ་བོ་ཨ་ཏུ་ལ་དྷ་ཤའི་གསུང་ན་རེ། འདིར་བསྟན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་མོངས་ལ་སེམས་རྒྱུད་

མ་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པ་དང་། རིགས་འདྲ་ཕྱི་མ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་དང་བཞི་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་གཉིས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྤོང་ཡང་ཕྱི་མ་གཉིས་མི་སྤོང་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་གསུང་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བྱེད་ལས་དང་པོ་

གཉིས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྤོང་ན་དེ་གཉིས་བྱེད་པ་པོ་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྤོང་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་པས་བྱང་འཕགས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་བྱེད་པ་འགོག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་སྤོང་བ་ལ་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་ཆེད་དུ་གཉེར་

ནས་སྤོང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག །འདིར་བསྟན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཏེ། འདོད་སྲིད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་བྱང་འཕགས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུར་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འགྲེལ་

ཆེན་གཉིས་ཀ་ལས། མ་རིག་པ་དང་ལྷ་བས་བསྡུས་པའི་བག་ལ་ཉལ་ནི་སྦྱོང་གིས་འདོད་པ

@015B དང་སྲིད་པའི་ཟག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་བསམ་བཞིན་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཉོན་མོངས་པས་སེམས་རྒྱུད་མ་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ནས་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་སོགས་ཀྱི་ནུས་པ་བཅོམ་པས་ས་ཐམས་ཅད་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་པ་མི་བསྐྱེད་

པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཟེར་ན། དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། ལུང་རིགས་གཉིས་ཀ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ལུང་དང་འགལ་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མས། འཕགས་པས་ན་དང་རྒ་བ་དང་། །འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་བཙད་ནས་སྤངས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་སྐྱེ། །དེ་ལ་དེ་མེད་ཕྱིར་དེ་མེད། །ཅེས་བྱུང་

འཕགས་པས་ཉོན་གྱི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རིགས་པ་དང་འགལ་ཏེ། བྱང་འཕགས་རྣམས་སྙིང་རྗེ་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་སྐྱེ་མི་ནུས་པར། ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུར་དགོས་པ་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ་ཉོན་མོངས་མི་བཞེད་ཀྱང་འཆི་འཕོའི་ཚེ་བདག་ཆད་

དོགས་ཀྱི་འཇིགས་པས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་སྲེད་པའི་སྲིད་པ་འདྲེན། དེའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་སོགས་ལས་གང་ཡིན། དེ་གཉིས་ཀ་མི་རིགས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ནས་

སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་ནུས་པ་བཅོམ་པར་འདོད་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བྱང་འཕགས་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་

རྒྱུར་ཉོན་མོངས་དགོས་པར་འདོད་པ་ཡང་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་ལེན་ན་དེའི་དབང་གིས་རང་དབང་མེད་པར་ན་རྒ་འཆི་བ་སོགས་སུ་འགྱུར། དེ་ལྟ་ན་གཞན་དོན་
རྒྱ་ཆེན་པོ་ལྟ་ཞོག །རང་དོན་ཡང་འདོད་པ་བཞིན་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རང་ལུགས་ལ། འདིར་བསྟན་གྱི་ཉོན་

མོངས་ཉོན་མོངས་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མི་སྤོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉོན་མོངས་ཀྱི་རང་དོན་གཞན་དོན་གང་སྒྲུབ་ཀྱང་ཉེ་མཁོ་
མེད་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་དང་། ལོག་ལྟ་སོགས་དང་། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པའི་འདོད་སྲེད་ཀྱི་

ཉོན་མོངས་སོགས་དུ་མ་ཡོད་པ་ལས། དེ་ཐམས་ཅད་བྱང་འཕགས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཐྲིལ་གྱིས་མནན་པས་སེམས་མ་ཞི་བར་སོགས་དང་། དེ་དག་གིས་གཞན་དབང་དུ་མི་
འགྱུར་ཞིང་ཁྱད་པའི་ཕྱི་མ་གཉིས་ནི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐབས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐབས་ཤེས་

@16A ༄༅། །ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཐྲིལ་གྱིས་མནན་པས་ཉེས་པ་བསྐྱེད་མི་ནུས་ཏེ། འོད་སྲུངས་ལེའུ་ལས། ཇི་ལྟར་སྔགས་དང་སྨན་གྱི་ཟིན་པའི་དུག་གིས་འཆི་བར་མི་འགྱུར་

རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉོན་མོངས་པ་ཞེས་རབ་དང་ཐབས་ཀྱིས་ཟིན་

ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལོག་པར་འཆི་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གཉིས་པོ་དེ་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་ཡོད་དེ། བྱང་འཕགས་འཁོར་ལོས་
བསྒྱུར་རྒྱལ་སོགས་སུ་སྐྱེ་ཆེ་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་བླངས་ནས་སྲས་སྟོང་ལ་སོགས་

པ་བསྐྱེད་པ་ལ་འདོད་པའི་འདོད་ཆགས་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར། གཟུགས་ཁམས་སུ་སྐྱེ་བ་བླངས་ནས་དེའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་འདོད་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་གཞན་དགའ་བར་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་
གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཇི་ལྟར་གྲོང་ཁྱེར་སེར་སྐྱའི་མི་གཙང་

ལྟུད། །དེ་ནི་བུ་རམ་ཤིང་པའི་ཞིང་ལ་ཕན། །དེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉོན་མོངས་ལྟུད། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་བསྐྱེད་ལ་ཕན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འགྲེལ་
ཆེན་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི། གཞན་གྱིས་བཤད་པ་ལྟར་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ལུང་རིགས་དྲི་མ་མེད་

པས་གནོད་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་དང་པོ་གཉིས་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་བྱང་འཕགས་ཀྱིས་གཉེན་པོ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་རྟེན་མི་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། མ་རིག་པ་དང་ལྟ་བས་བསྡུས་པའི་བག་

ལ་ཉལ་ནི་སྤྱོང་གི། འདོད་པ་དང་སྲིད་པའི་ཐག་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བསམས་བཞིན་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་

པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག། བྱང་འཕགས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་དེ་དག་ངོ་བོའི་སྒོ་ནས་སྤོང་བ་མཚུངས། སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མི་སྤོང་བར་མཚུངས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་བག་ཆགས་

ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱིས་བསྡུས་པ་རྣམས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤོང་བར་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་

འདིས་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་མ་གྱུར་པས་རང་དོན་དུ་ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་

བྱས་ནས་སྤོང་། བྱང་སེམས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་

@16B ནས་མི་སྤོང་། འགའ་ཞིག་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྱུར་ཚུལ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་

པའི་ཚུལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །ཉལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། འདིར་

བསྟན་ཤེས་བྱའི་ལམ་ངོས་བཟུང་བ། དེ་ཉིད་ལྟར་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ། ཤེས་པར་བྱས་པའི་དགོས་པ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་

དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འདིར་བསྟན་ཤེས་བྱའི་ལམ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་

རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློའི་ངོར་བསྐྱེད་ནས་མི་སྒོམ་པའི་ཕྱིར། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་གཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་དེ་ཉིད་འདིར་བསྟན་ཤེས་བྱའི་ཉན་

ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཡིན་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་གང་ཡིན་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ལྟར་གྱི་ལམ་དེ་

ཉིད་འདིར་བསྟན་ཤེས་བྱའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་ཤེས་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྦྱོར་བའི་དུས་སུ་སེམས་བསྐྱེད། དངོས་གཞིའི་སྐབས་སུ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ། རྗེས་

ཀྱི་སྐབས་སུ་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བློའི་ངོར་བསྐྱེད་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་

པའི་ཕྱིར། རྩ་བས་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཟིན་བྱེད་དངོས་སུ་བསྟན། གཞན་གཉིས་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་། མཉམ་གཞག་ཏུ་མི་རྟག་

སོགས་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཡུལ་ཅན་ལ་ཡང་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པས་ཉན་

ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱས་པའོ། །འདིའི་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོ་ལས་སྡུག་ཀུན་གྱི་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་བཤད་ཀྱང་བརྒྱད་དུ་མ་འདུས་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སྡུག་ཀུན་གཉིས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་

ལྷག་པར་ཞེས་ནས་ཡིད་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་ཕྱིར་དུ་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་པ་བདུན་གྱི་བདུན་པོ་དེ་ཡང་སྡུག་བདེན་

གྱི་རྣམ་པ་གཉིས་དང་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཅི་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་ལམ་གང་དང་གང་གིས་རྣམ་པ་གང་དང་གང་གི་སྒོ་ནས་ཡིད་འབྱུང་བ་སོགས་བྱེད་ཅེ་ན།
ཕ་རོལ་གྱི་དགྲ་ལྷ་བུ་དང་གནོད་བྱེད་འཛིགས་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ཀའི་སྐབས་

@17A ༄༅། །སུ་མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཡིད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དང་། ས་བཅུ་པ་མ་གཏོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སློམ་ལམ་དང་།
ཐེག་དམན་གྱི་སློམ་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་མི་བསྡོད་པའི་

གཡོ་བ་དང་། ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་མི་བལྟོས་པར་རབ་ཏུ་འཛིགས་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཐོང་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་དམན་གྱི་ལྷག་
མེད་མྱང་འདས་ཀྱི་སྐབས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྡུག་ཀུན་གཉིས་མ་ལུས་པར་འགོག་པའི་ཕྱིར་དུ་ཐེག

དམན་གྱི་ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་ཀྱི་སྐབས་དང་། ས་བཅུ་པའི་སྐབས་སུ་གནོད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པས་འཛིགས་པ་དང་། སྲིན་པོ་སོགས་ཀྱི་གླགས་ཐོབ་པས་ནད་འགོ་བ་དང་། ཐོག་འབབ་པ

སོགས་ཀྱི་འཆོ་བའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། རྣམ་གྲངས་

བསྡུ་བ་ལས། ཡིད་འབྱུང་བ་ནི་མཐོང་བའི་ལམ་མོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ནི་སྒོམ་ལམ་ཡོངས་སུ་ལའོ། །འགོག་པ་ནི་ཕུང་པོ་ཐམས་ཅད་འགག་པའོ། །ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། འདོད་

ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། གསུམ་པ་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་སྒོམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་དང་། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་དང་ཐུན་མོང་བའི་

ལམ་གྱིས་རྒྱུད་སྦྱངས་པས་འཁོར་བ་ལ་ཡིད་འབྱུང་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་དང་། ལམ་གསུམ་

ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་རྫོགས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡུག་ཀུན་གྱི་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔ་སྒོམ་པས་འཁོར་བ་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཡིད་འབྱུང་སྐྱེ། འགོག་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་སྒོམ་པས་ཐར་

པ་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་སྐྱེད་ནས་འཇུག་བྱར་ཤེས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉན་རང་གི་རིགས་ཅན་

རྒྱལ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་འཛིན་པ་ལ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རང་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་ན་རྒྱལ་བཞིན་དུ་སྟོན་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ཐབས་

བྱུང་དེ་རྒྱུ་ལྐོག་གྱུར་པ། །དེ་འཆད་པ་ནི་དཀའ་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་

@17B ན༔ སེམས་བསྐྱེད་བསྔོ་བ་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ལྟ་སྤྱོད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བའི་ལྟ་བའི་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་

མངོན་རྟོགས། འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་མི་རྟག་སོགས་

བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལྟ་བུའོ། །༄འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ལམ་ལ་ནི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སེམས་བསྐྱེད་བསྔོ་བ་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་

སྒོ་ནས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གང་རུང་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ངེས་འབྱེད་ཆ་

མཐུན། འདིར་བསྟན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་དེར་གྱུར་པའི་དྲོད་སོགས་བཞི་ཡོད། བཞི་པ་གཞུང་གིས་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་

དེ། ཟིན་བྱེད་སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བཞི་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། མི་

རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གང་རུང་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བཞི་ཤུགས་ལ་འཕངས་ཏེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་ནའང་། སྐབས་དང་པོར་སྦྱོར་ལམ་བསྟན་པ་དང་གློས་

སྐྱོན་མེད་དེ། སྟོན་ཚུལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །ཧཱུཾརང་བྱུང་བདག་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་

སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། ཐུབ་བའི་དབང་པོ་ལས་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཐོས་པ་ཉན་སེམས་བསྒོམས་གསུམ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་སློབ་དཔོན་གཞན་གྱི་གདམས་

དག་ལ་མ་བལྟོས་པར་རང་བྱུང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རིགས་ཅན་གྱི་ཐེག་པ་འབྲིང་པོའི་གང་ཟག ། རང་

རྒྱལ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ། ཚོགས་སྤྱོད་ཆེན་པོའི་རང་རྒྱལ། ཚོགས་སྤྱོད་ཆུང་ངུའི་རང་རྒྱལ་དང་གསུམ། དེ་དག་ཀྱང་ཁྱད་ཆོས་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་ཞེས་པར་

བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། རིགས་དང་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར། ཚོགས་བསོག་ཚུལ་

གྱི་ཁྱད་པར། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར། གནས་པ་དང་རྒྱུ་བའི་ཁྱད་པར། ཆོས་སྟོན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར། སྒྲ་དོན་བདུན་གྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ། རང་

རྒྱལ་དེ་རྣམས་ཀྱི་རིགས་དང་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ལས་ཉོན་མོངས་ཤས་ཆུང་བས་

@18A ༄༅། །འདུ་འཛི་ལ་མི་དགའ་བར་གཅིག་པུར་གནས་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། བྱང་སེམས་ལ་བལྟས་ཏེ་སྙིང་རྗེ་ཤས་ཆུང་བས་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མི་དགའ་བར་ནང་དུ་ཡང་དག་

འཛོག་ལ་དགའ་བ་དང་། ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་རང་ལམ་དུ་སྤྱོང་ནུས་ནང་ཞེས་

པ་བདེན་འཛིན་རང་ལམ་དུ་སྤྱོང་མི་ནུས་པས་དབང་པོ་འབྲིང་པོ་རང་རྒྱལ་གྱི་རིགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་བགྲོད་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོགས་མན་ཆད་ཀྱི་ཚེ་བསྐལ་པ་

བརྒྱར་སངས་རྒྱས་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན། དམ་པའི་ཆོས་ཉན། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱུད་སྨིན་པར་བྱས། མཁས་པར་བྱ་བའི་དངོས་པོ་དྲུག་ལ་མཁས་པ་དང་། འཆི་འཕོ་བའི་ཚེ་སློན་ལམ་ཆེན་པོ་གསུམ་བཏབ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཚེ་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་

དམངས་རིགས་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་ཏེ། སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ཡན་ཆད་རྟེན་ཐོགས་གཅིག་ལ་བགྲོད་པར་བྱེད། ཚོགས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་བས་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཐོགས་མན་ཆད་དུ་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་འབྲིང་མན་ཆད་ལ་གནས་ནས་སངས་རྒྱས་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་པ་སོགས་བྱས་ཏེ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་སྲིད་པ་

ཐ་མ་པའི་ཚེ་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་དམངས་རིགས་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་ཏེ། སྦྱོར་ལམ་བཟོད་ཆེན་ཡན་ཆད་རྟེན་ཐོགས་གཅིག་ལ་བགྲོད་པར་བྱེད། ཚོགས་སྤྱོད་ཆུང་ངུ་བས་སྐྱེ་བ་གཅིག་

ཐོགས་མན་ཆད་ལ་མཐོང་ལམ་མན་ཆད་ལ་གནས་ནས་སངས་རྒྱས་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་པ་སོགས་

བྱས་ནས། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཚེ་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་དམངས་རིགས་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས་ཏེ་སྔོམ་ལམ་ཡན་ཆད་རྟེན་ཐོགས་གཅིག་ཏུ་བགྲོད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མཁས་བྱའི་
དངོས་པོ་ལ་དྲུག་ཡོད་དེ། ཕུང་པོ།། ཁམས། སྐྱེ་མཆེད། རྟེན་འབྲེལ། བདེན་པ། གནས་དང་

གནས་མ་ཡིན་པ་དང་བཅས་པའི་གནས་དྲུག་ལ་མཁས་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར། སློན་ལམ་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་དང་དེའི་ཉན་ཐོས་མེད་པའི་ཞིང་སྟོང་པར་སྐྱེ་བར་གྱུར་
ཅིག་ཅེས་དང་། སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཚེ་སློབ་དཔོན་གཞན་ལ་མ་བལྟོས་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་

@18B མངོན་དུ་བྱེད་នུས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པ་དང་། གཞན་ལ་སྨྲ་མེད་དུ་ཆོས་སྟོན་ནུས་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་བགྲོད་ཚུལ་དེ་ལྟར་འཐད་དེ། ཀུན་བཏུས་ལས།
ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་སྔོན་མ་བསྐྱེད་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་དང་། སྔོན་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པ་དང་ཐོབ་པ་

ཡང་རུང་སྟེ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་མེད་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་བསེ་རུ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ་གཅིག་པུར་གནས་པ་འམ་རང་རྒྱལ་བར་གྱུར་ཏེ་ཚོགས་དང་སྤྱོད་པ་གང་སྟུག་བསྡུལ་

གྱི་མཐར་འབྱིན་པ་འཕྲོབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུང་རིགས་འདི་འདྲ་སྤྱི་ཕྱིར་འགའ་ཞིག་ཏུ་འབྱུང་

བས་ཀུན་བཏུས་ཀྱི་ལུགས་ལ་རང་རྒྱལ་ལ་ཡང་ཞུགས་གནས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མཛད་པར་མངོན་ནོ། །གསུམ་པ་ཚོགས་བསོག་ཚུལ་ལ། ཁ་ཅིག ་བསེ་རུ་ལྟ་བུས་བསྐལ་པ་བརྒྱ། །ཚོགས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་བས་བསྐལ་པ་བརྒྱའི་སུམ་གཉིས། ཆུང་ངུ་བས་བསྐལ་པ་བརྒྱའི་སུམ་ཆ་ཚོགས་བསོག་སྟེ་

གསུམ་པོ་དེ་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ལ་སྒོམ་པ་སྲིད་ནུས་མི་ནུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག། གསུམ་པོ་དེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་བསྐལ་པ་བརྒྱ། ཉིས་བརྒྱ། སུམ་བརྒྱར་ཚོགས་བསོག་དགོས་ཏེ། གསུམ་པོ་དེ་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གྱི་རིམ་པས་ཚོགས་བསག་ཚུལ་

ལ་ཐོགས་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། ཚད་ལྡན་གྱི་གཞུང་གིས་ཟིན་པ་མེད་ཅིང་རྒྱུ་མཚན་དེ་རྣམས་ཀྱང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་ཏེ། བསེ་རུ་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཡི་རྒྱུས། །དེ་གྲངས་མང་གསུམ་ལ་སངས་རྒྱས། །

ཞེས་པ་ཡང་གཙོ་ཆེ་བ་ཙམ་ལ་བྱེད་དགོས་པར་སྣང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུན་གྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་ལྟ་བུ་ལ་ཡང་ནང་གསེས་ཀྱི་ལམ་བགྲོད་པ་མྱུར་བུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱང་

སེམས་འདིའི་བསྐལ་པ་བར་བསྐལ་ལ་མཛད་པ་མི་འཐད་དེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། བསྐལ་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱར་

བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་དག་ལ་སྦྱད་དེ་བསེ་རུ་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ་གསེར་འཕྲེང་ལས། རང་རྒྱལ་གསུམ་གས་བསྐལ་པ་བརྒྱར་མཚུངས་པར་ཚོགས་

བསག་དགོས་པར་གསུངས་པ་ཡང་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་གྱི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་ཏེ། ཕྱི་

@19A ༄༅། །ནང་གི་རྐྱེན་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོགས་གཉིས་པོ་གས་ཆེན་པོ་བསགས་པས་ཡུན་དེ་ཙམ་བསོག་མི་དགོས་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉན་ཐོས་ལ་སྨྱུར་བ་སྲིད་པ་

གསུམ་གྱི་མཐར། ཞེས་གསུངས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་དང་ཕྲད་པའི་སྨུ་སྣེགས་བྱེད་ཁ་ཅིག་རྟེན་དེ་ཉིད་

ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་བགྲོད་ནས་དགྲ་བཅོམ་ཐོབ་པ་མང་དུ་བྱུང་བ་འདིར་ཡང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར། རང་རྒྱལ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་དང་པོ་

གཉིས་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྟོགས་པ་སྔོན་སོང་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་དང་པོ་ཉིད་ནས་རང་རྒྱལ་རིགས་ངེས་ཡིན་ཏེ།

མཛོད་འགྲེལ་ལས། རང་སངས་རྒྱས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ་ཚོགས་ཞིང་སྤྱོད་པ་དང་། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་ཚོགས་ཞིང་སྤྱོད་པ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་བྱུར་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་

རང་རྒྱལ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་གས་ཀྱང་སྲིད་པ་ཐ་མ་པའི་ཚེ་སློབ་

དཔོན་གཞན་གྱིས་གདམས་ངག་ལ་མ་བལྟོས་པར་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་མཚུངས་ཏེ། གསུམ་གས་དེ་ལྟར་ནུས་པའི་སྨོན་ལམ་འདེབས་པ་གང་ཞིག། སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་དེ་
རྣམས་སྨོན་ལམ་སྟོབས་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་པ་ལ་རང་སངས་རྒྱས་གསུམ་པོ་དེ་ཐུགས་དང་སྐུའི་གནས་

ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཐུགས་ཀྱི་གནས་པ་གསུམ་གིས་ཀྱང་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྡོག་ཏུ་སེམས་པ་དང་། རྣམ་ཐར་གསུམ་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་
པར་མཚུངས་ཀྱང་། སྐུའི་གནས་བཞུགས་ཚར་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དེ་ཟླ་མེད་གཅིག་པུར་གནས།

ཚོགས་སྤྱོད་ཆེ་ཆུང་གི་རང་སངས་རྒྱས་གཉིས་གྲོགས་མང་པོའི་ཚོགས་ནང་དུ་གནས་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པར་བསོད་སྙོམས་ལ་རྒྱུ་བའི་ཚེ།
དབང་པོའི་སྒོ་སྡོམ་པ་དང་། མ་དད་པ་རྣམས་དད་པ་དང་། དད་པ་རྣམས་ཆེས་ཆེར་སྤེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྫུ་

འཕྲུལ་ཡ་མ་ཟུང་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་བའི་ཕྱིར། དགུག་པ་ལ་ཆོས་སྟོན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ངག་སྒྲ་མེད་པར་ལུས་ཀྱི་སྟོད་ནས་མེ་འབར། སྨད་ནས་ཆུ་འབབ། བར་ནས་དུ་བ་

འཐུལ་བ་སོགས་ལུས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྒོ་ནས་གཞན་རྒྱུད་ལ་རྟོགས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

@19B ངག་གི་སྒོ་ནས་མི་སྟོན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ངོ་བོ་ལ་མ་བརྟགས་ཁྱད་པར་ལམ་དཔྱད་པར་ངག་གི་སྒོ་ནས་ཆོས་མི་སྟོན། དེ་ལྟར་དཔྱད་ན་ཧིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་རྒྱུད་འཁྲུགས་པར་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ངག་གི་སྒོ་ནས་ཅུང་ཟད་སྟོན་པ་ཡང་ཡོད་དེ། སྒྲོན་གསལ་ལས།

ཤས་ཆེར་ངག་གི་སྒོ་ནས་མི་སྟོན་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ལ་དེ་དག་ལ་རང་རྒྱལ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སློབ་དཔོན་གཞན་གྱིས་གདམས་ངག་ལ་མ་བལྟོས་པར་རང་
ཉིད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་། ཕྱི་མ་

གཉིས་ལ་ཚོགས་ན་སྤྱོད་པ་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཤས་ཆེར་ཟླ་མེད་གཅིག་པུར་གནས་པ་དང་། གྲོགས་མང་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་རང་གི་བྱང་ཆུབ་རྒྱུ་ཚོགས་ལ་
སྤྱོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ལྷུང་མེད་པར་བདག་ཉིད་གཅིག་པུའི་ཕྱིར་

སངས་རྒྱས་པས་རང་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཞེས་དང་། འགྲེལ་བཤད་ལས། བསེ་རུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཇི་ལྟར་བསེ་རུ་དག་གཉིས་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་དག་ཀྱང་ཁྱིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་

བ་རྣམས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་གཞན་དག་དང་། མ་འདྲེས་པར་གནས་པས་ན་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་རྣམས་ཞེས་བྱའོ།།

ཞེས་དང་། ཚོགས་ཞིང་སྤྱོད་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །༈གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། འདིར་བསྟན་ཤེས་བྱའི་ལམ་ངོས་བཟུང་

བ། དེ་ཇི་ལྟར་ཤེས་པའི་ཚུལ། ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དགོས་པ། དགོས་པ་དེ་ལྡན་གྱི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་

ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ།། ཞར་ལ་རང་རྒྱལ་དང་སེམས་ཙམ་པ་ལྟ་བ་མཚུངས་མི་མཚུངས་དཔྱད་པ་དང་ལྔ། དང་པོ་ལ། འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་ལམ་དེ་ནི་བྱང་སེམས་

འཕགས་པས་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ལམ་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་

འཕགས་པ་རང་རྒྱལ་ལམ་དུ་མི་འཇུག་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་གཞག་གི་ལམ་གཟུང་འཛིན་རྫེས་༔ གཞན་གྱིས་སྟོང་བའི་སྟོང་ཉིད་

མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་བྱང་སེམས་འཕགས་པས་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ནས

@20A ༄༅། །ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ལམ་འདིར་བསྟན་ཤེས་བྱའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ལས། རབ་འབྱོར་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་བསྐྱེད་པར་བྱ་ཞིང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་

གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་

ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་ལས་དཔགས་ནས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་དགོས་པ་ལ། བྱང་སེམས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་
ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་རྒྱལ་དང་སེམས་ཙམ་པའི་རིགས་ཅན་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་དང་། རང་རྒྱུད་

ཀྱི་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དཔལ་གཞོམ་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཤེས་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་དེ་ལྡན་གྱི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་
ངོ་བོ།། ཆོས་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱིས་སྟོང་བ་མངོན་སུམ་དུ་

རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་གང་ཞིག། ལྷ་སྦྱོད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ལྷ་བའི་ཆར་གཏོགས་པ། འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
མཚན་གཞི་བྱང་སེམས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་པའི་ཚད་མ་རྟས་

གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ལྷ་བུའོ། །ལྷུ་པ་ལྷ་བ་མཚུངས་མི་མཚུངས་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་གི་གསུང་ན་རེ། རང་རྒྱལ་སློབ་པ་འཕགས་པས་གཟུང་བ

བདེན་འཛིན་རང་ལམ་དུ་སྐྱོང་། ཞེས་པ་ལ་བདེན་ཞེན་མི་སྐྱོང་། སེམས་ཙམ་པས་གཉིས་སྟོང་

གི་ཞེས་པ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པས་དེ་གཉིས་ལྟ་བ་མི་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེའི་དོན་དེ། གཟུང་བ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་རང་ལམ་དུ་སྐྱོང་། ཞེས་པ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་རང་ལམ་དུ་མི་སྐྱོང་བའི་དོན་ཡིན་ནམ། འོན་ཏེ། གཟུང་བ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས།

ནང་ཞེས་པ་བདེན་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་ནམ། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་དང་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པ་ཁེགས་ཀྱང་། གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་གཟུགས་དང་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པ་མ་ཁེགས་པ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ལྟར་ན། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པས་གཟུང་བ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་

@20B འཛིན་སྐྱོང་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དང་པོ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེས་བདེན་འཛིན་སྤངས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན། མི་འཐད་དེ། གཟུང་བ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རིགས་པ་དེའི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིན་པ་ཡང་བདེན་མེད་དུ་ཚད་མས་རྟོགས་ནུས་པའི་ཕྱིར།།

སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷས། དངོས་གཅིག་དངོས་པོ་ཀུན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད། །གང་གི་དངོས་གཅིག་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བ། །དེ་ཡི་དངོས་ཀུན་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། གསུམ་པ་ལྟར་ན། གཟུགས་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་གང་ཟག་མི་སྲིད་

པར་ཐལ། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་དང་རྫས་ཐ་དད་འགོག་པའི་རིགས་པ་དེས། གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་གཟུགས་དང་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པ་ཁེགས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་

སོ། །ཁོ་ན་རེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡང་བརྗོད་པ་མཚུངས་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གཟུགས་འཛིན་ཚད་

མ་གཟུགས་ལས་རྫས་ཐ་དད་འགོག་པའི་རིགས་པ་ལས་ལོགས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ལ་རྟོགས་དཀའ་སླའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོག་པ་དེ་གཉིས་ལ་

མངོན་གྱུར་བ་འགོ་མཚོན་དཀའ་སླའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། དེ་ཚེ་དེ་ཡི་

གཟུང་བ་ཡིན་།ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཛིན་པ་བདེན་སྟོང་རང་རྒྱལ་དང་། །གཟུགས་འཛིན་གཉིས་སྟོང་དོན་དམ་དུ། །སྣ་བའི་རྣམ་རིག་གྲུབ་པའི་མཐའ། །མཚུངས་པར་

འདོད་པའི་མཁས་པ་མཆར། །ཞེས་པ་ཡང་གསལ་བྱེད་པའི་བཞད་གད་ཡིན་ཏེ། སུ་དབང་པོ་རྟུལ་ཡང་།

གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་དང་། རྫས་གཞན་ཡིན་པ་ཁེགས་ནས་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་གཟུགས་དང་རྫས་གཞན་ཡིན་པ་ཁེགས་མི་ནུས་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། རང་

རྒྱལ་དང་སེམས་ཙམ་པ་ལྟར་བ་མཚུངས་པ་ཡིན་ཏེ། གཟུགས་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་

པའི་ལྟ་བ་དེ་ཉིད། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལྟ་བ་དང་། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞིའི་ནང་ནས་སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཉིས་ཀས་ཀྱང་ལྟ་བ་དེ་གཉིས་བསྒོམ་བྱའི་

གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྒོམ། གཟུགས་ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྤོང་བའི་ཕྱིར། རང་

@21A ༄༅། །རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་གྱི་ངོ་བོ་དང་། གཞུང་གིས་སྟོན་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་

མཐུན་ལ་དཔགས་ཏེ་ཤེས་པར་བྱའོ། །༤ བདེན་དང་བདེན་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཞེས་སོགས་

ཀྱི་སྐབས་སུ། མཐའ་དཔྱད་པ་ལ། མཐོང་ལམ་ཀྱི་རྟེན་བཤད་པ། བརྟེན་པ་མཐོང་ལམ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལུས་རྟེན་སེམས་རྟེན་གཉིས། ལུས་རྟེན་ལ། ངན་སོང་གསུམ། ཚེ་དེ་ལ་

ཆོས་སྤྱོང་དང་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་སྟོབས་ཆེན་བསགས་ལ་མ་སྦྱངས་པ་དང་ཟ་མ་དང་མ་

ནིང་གི་རྟེན་ལ་མཐོང་ལམ་གསར་དུ་མི་སྐྱེ་སྟེ། ངན་སོང་གསུམ་པོ་དང་། ཚེ་དེ་ལ་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་སྟོབས་ཆེན་བསགས་ལ་མ་སྦྱངས་པ་སོགས་མཐོང་ལམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་བགེགས་

བྱེད་ལས་སྒྲིབ་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཟ་མ་དང་མ་ནིང་གི་རྟེན་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཤས་ཆེ་བའི་

ཕྱིར། བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ཅན་ཡིན་ཀྱང་། བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྙན་པ་དང་། གཟུགས་གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལའང་གསར་དུ་མི་སྐྱེ་སྟེ། དང་པོ་རྣམ་སྨིན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཤས་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་པོ་
དེ་འཁོར་བ་ལ་སྐྱོ་ཤས་ཆུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། མཐོང་ལམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ལ་འཁོར་བ་ལ་

སྐྱོ་བ་ཤུགས་དྲག་དང་། ཐར་པ་དོན་གཉེར་ཤུགས་དྲག་པོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། བསྡུ་བ་ལས། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་གོང་མར་སྐྱེས་ནས་ཀྱང་། དང་པོར་བདེན་པ་
རྣམས་མངོན་པར་མི་རྟོགས་ཏེ། འདི་ལྟར་གནས་དེ་དག་ནི་སྐྱོ་བར་འགྱུར་བ་དཀའ་བ་ཡིན་པས། རེ་

ཞིག་སྐྱོ་བ་ཆུང་ངུས་ཀྱང་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་མི་རྟོགས་ན། གང་ན་སྐྱོ་བ་ཆུང་ངུ་ཡང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་མེད་པས་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་དང་། མཛོད་ལས།
གོང་ན་མཐོང་ལམ་མེད། །མི་སྐྱོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། དེ་དག་མ་གཏོགས་

པའི་གླིང་གསུམ་གྱི་མི་དང་འདོད་ལྷའི་རྟེན་ལ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་མཐོང་ལམ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེ་བའི་འགལ་རྐྱེན་དང་བྲལ། མཐུན་རྐྱེན་ཚང་བའི་གསུང་

རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལས་ཞིན་ཏུ་བསྔགས་ཤིང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཀྱང་རང་ཅག

@21B འཛམ་བུ་གླིང་པ་ལ་ཆེས་བསྔགས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། ཁམས་གོང་མའི་རྟེན་ལ་ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་དེ། དེའི་རྟེན་ལ་ལམ་ཤེས་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་

རྣང་དུ་སྐྱབ༙ པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རང་བཞིན་གྱི་འོད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འོད་མོག་མོག་པོར་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ལྷའི་རྒྱུད་ལ་ལམ་ཤེས་སྔར་དུ་སྐྱེ་རྣང་དུ་བྱས་པ་ཙམ་གྱི་རྟེན་དེ་ལ་ལམ་ཤེས་དངོས་སུ་སྐྱེ་རྣང་དུ་བྱས་པ་མི་འགྲུབ་ཅིང་། ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་

ལམ་ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་སྐྱོ་ཤས་ངེས་འབྱུང་ཤས་ཆེས་ཆེ་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སེམས་རྟེན་བཤད་པ་ལ། སྤྱིར་མཐོང་ལམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་སེམས་རྟེན་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་ཀ་ཡོད་ཅིང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་སེམས་རྟེན་ཡིན་ན།

རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཡིན་པས་ཁྱབ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་དང་། འདོད་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་མཐོང་ལམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་དུ། ཐེག་ཆེན་

གྱི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་སྲིད་རྩེའི་དངོས་གཞི་དང་། འདོད་སེམས་

གསུངས་ཀྱང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཞི་གནས་ཤས་ཆེ། འདོད་སེམས་ཤིན་ཏུ་རགས་པས་འཕགས་ལམ་གྱི་ལས་དང་པོ་བ་མཐོང་ལམ་མཚོན་མི་ནུས་
པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་། བསྡུ་བ་ལས། གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམས་ལས་ནི་མིན་ཏེ།

འདི་ལྟར་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ལམ་ནི་ཞི་གནས་ཤས་ཆེ་བ་ཡིན། ལྷག་མཐོང་ཤས་ཆུང་བའི་ལམ་གྱིས་ནི་བདེན་པ་རྣམས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་
རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་སེམས་རྟེན་ལ་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་

གཞི་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། ཞི་རགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ནས་ཐོབ་པ་གང་ཞིག །ཞི་ལྷག་ཆ་སྙོམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
སྒྲོན་བརྒྱུད་ལས་གྲོལ་བས། ལམ་སླ་བ་དེ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་དུ་ཡོད་བཞིན་དུ་ལམ་དཀའ་བ་གཞན་

@22A ༄༅། །བརྟེན་པ་ལའང་དགོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་མཐོང་ལམ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བསམ་གཏན་ས་དྲུག་ཡོད་དེ། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དང་ཆགས་བྲལ་

སྦྱོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་ཞུགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ། བསམ་

གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་མི་ལྕོགས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ། དེ་དག་མ་གཏོགས་པའི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་བཞི་སོགས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་

ནས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། བསྡུ་བ་ལས། བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་བསམ་གཏན་རྣམས་ཁོ་ན་དང་།

བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་བསྡོགས་མི་ལྕོགས་མེད་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་མངོན་པར་རྟོགས་པར་འགྱུར་གྱི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། སེམས་ཀྱི་རྟེན་བརྟེན་པ་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་

ཅད་དུ་ངོ་བོ་གཅིག་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བར་ཆད་མེད་

ལམ་གྱི་སེམས་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་འདོད་སེམས་དང་སྲིད་རྩེའི་དངོས་གཞི་ཡོད་པ་ནི་གང་ཞིག །མཉམ་པར་མ་གཞག་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་མེད་ཅིང་།

འདུ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཤིན་ཏུ་མི་གསལ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་

སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་ནས་རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་དངོས་གཞི་ཐོབ་པ་དང་། འཇུག་པ་ལས། ས་དེར་རྒྱལ་སྲས་བསམ་གཏན་མངོན་ཤེས་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་

ཡང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ནི་མཉམ་གཞག་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་བསམ་གཏན་དང་།

མངོན་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བརྟེན་པ་མཐོང་ལམ་བཤད་པ་ལ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས་བཤད་པ་དང་། ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་ལུགས་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པ་དང་།

དབུ་མ་པ་རང་གི་ལུགས་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཛོད་པ་ལྟར་ན། མཐོང་ལམ་ཤེས་

བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་པོ་དེ་རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་འདོད་པའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་མཐོང་སྤངས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་མཐོང་ལམ་སྡུག

བསྔལ་ལ་ཆོས་བཟོད། དེའི་རྗེས་དེས་དངོས་སུ་དྲངས་པའི་ཆས་ཤས་དང་། དེའི་རྗེས་ཁམས་གོང་

@22B གི་སས་བསྡུས་ཀྱི་མཐོང་སྤངས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་དུ་གྱུར་བའི་མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་བཟོད་དང་། དེའི་རྗེས་དེས་དངོས་སུ་དྲངས་པའི་རྗེས་ཤེས་སྐྱེ། དེ་བཞིན་དུ་

བདེན་པ་ལྷག་མ་གསུམ་ལ་ཡང་སྦྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ལ་སོགས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔ་པོ་མཐོང་

ལམ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་སྔར་མ་རྟོགས་པ་གསར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་མཐོང་ལམ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པ་སྔར་མ་རྟོགས་པ་གསར་དུ

མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཛོད་ལས། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ནི། །མ་མཐོང་མཐོང་

ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། རྗེས་ཤེས་དང་པོ་གསུམ་ཡང་མཐོང་ལམ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བདེན་པ་སྔར་མ་རྟོགས་པ་གསར་དུ་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་དེ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག །མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཐོང་ལམ་ཤེས་

བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་གཉིས་སུ་འགྱུར་བར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྐད་དུ་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་གསུམ་ལ་ཡང་སྔོན་མེད་པའི་མཐོང་བ་མ་ཚང་བས་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་མཐོང་བའི་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་

གཉིས་ཁོ་ནར་འགྱུར་ན་དེ་ལྟར་ན་ནི་ཁས་མ་བླངས་པས་འདི་ནི་གྱི་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་ལུགས་ལ་དོགས་པ་དཔྱད་པ་ལ། ཁ་ཅིག །ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ལྟར་ན་དང་པོར་ཁམས་གསུམ་གའི་སས་བསྡུས་ཀྱི་མཐོང་སྤངས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་

དུ་གྱུར་པའི་མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་བཟོད་སྐྱེ། དེ་རྗེས་མཐོང་སྤངས་དེ་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བའི་ཆོས་ཤེས་སྐྱེ་ཞིང་། རྗེས་བཟོད་ཀྱིས་ཆོས་བཟོད་དང་ཆོས་ཤེས་གཉིས་ལ་དམིགས་

ནས་འདི་ནི་རང་འབྲས་འཕགས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུའོ་ཞེས་འཛིན་ལ། སྡུག་བསྔལ་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་བཟོད་ཤེས་ལ་

དམིགས་ནས་སྔར་ལྟར་འཛིན། བདེན་པ་ལྷག་མ་གསུམ་གྱི་རྗེས་བཟོད་དང་། རྗེས་ཤེས་དེ་ལྟར་སྦྱར་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་གང་ཞེ་ན། སྔར་རྣམ་པར་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སོ་སོ་རང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ།

@23A ༄༅། །གང་གིས་སྡུག་བསྔལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཆོས་ཤེས་པ་ཞེས་པ་གང་ཞེ་ན་ཤེས་པ་གང་གི་བཟོད་པའི་མཇུག་ཐོགས་སུ། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ།། སྡུག་བསྔལ་

ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་གང་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་འདི་གཉིས་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུའོ། །ཞེས་སོ་སོ་རང་ལ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་ཏེ། ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་བོ། །སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་

ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དེ་ངེས་པར་འཛིན་པའོ། །བདེན་པ་ལྷག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་རྣམས་ཅི་རིགས་སུ་སྦྱར་བར་ཤེས་པར་

བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་བཟོད་དང་ཆོས་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་བདེན་

བཞི་ལ་དམིགས་པའི་གཟུང་བ་རྟོགས་པ་དང་། རྗེས་བཟོད་དང་རྗེས་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་ལ་དམིགས་པའི་འཛིན་པ་རྟོགས་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ཤེས་པས་ནི་གཟུང་བ་རྟོགས་སོ། །སྡུག་བསྔལ་ལ་རྗེས་སུ་

ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པས་ནི་འཛིན་པར་རྟོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། འོ་ན། འགྲེལ་ཆེན་དང་ཀུན་བཏུས་གཉིས་ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་འཇོག་ཚུལ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱིས་བཤད་པ་དེ་ཀུན་ལས་བཏུས་

ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པ་ནི་གང་ཞིག །ཀུན་བཏུས་ཀྱི་གསུང་དེ་རྣམས་དང་། འགྲེལ་ཆེན་གྱི་སྐབས་འདིའི་གསུང་རྣམས་ལ་ཞུས་དག་ཐུབ་པ་ཙམ་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཉིད་ལ་གཉིས་

སྣང་ནུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་དུ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་ཆེན་ལས། བཟོད་པ་དང་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རྣལ་འབྱོར་བ་མཚན་མ་མེད་པས་མཚན་མས་གནས་པ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་ལུགས་ལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་

@23B བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་རིམས་ཀྱི་སྐྱེ་བར་ཐལ། བདེན་པ་རེ་རེ་ལ་དམིགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་རིམས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་

ལྟར་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལའང་མཚུངས་པ་གང་ཞིག །འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ལུགས་ལ་ཐེག་དམན་མཐོང་ལམ་བཟོད་

པ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ། ཤེས་པ་བརྒྱད་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་བའི་རྩ་འགྲེལ་ལས། བཟོད་པ་བརྒྱད་དང་ཤེས་པ་བརྒྱད་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བ་གསུངས་པ་གང་

ཞིག །རྣམ་བཤད་ལས། འདི་དང་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་རྩ་འགྲེལ་ལ་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་

དྲུག་འཛོག་རྒྱུལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་མ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་དེར་ཐལ། རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པ་ལས། ཆོས་ཤེས་པ་ཡི་མཇུག་ཐོགས་སུ། །འདི་ལ་བྱེ་བྲག་ཡོད་ན་

ནི། །ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བའི་དངོས་རྣམས་ལ། །རྣམ་པར་མི་མཁས་དེ་ཡི་ནི། །རྒྱུན་ལས་སྐྱེས་པའི་དོན་མ་མཐོང་། །ཞེས་དང་།

དེའི་འགྲེལ་པར། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་མཐོང་བའི་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔར་རྣམ་པར་གཞག་ཅེ་ན། སྡེ་པ་གཞན་དག་ན་རེ། མཐོང་བའི་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔར་མི་འདོད་ཀྱི། འོ་ན་ཅི་ཞེ

ན། མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐད་ཅིག་མཁྲོན་འདོད་དེ། རེ་ཞིག་དེ་དག་གི་ལུགས་དང་བཤད་པ་འདི་མི་འགལ

ལོ།། གང་དག་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔར་འདོད་པ་དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ཡང་འདུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་དེ་ལྟ་བུ་ལས་བསྟན་པས་ཕན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་འགྲེལ་དེ་གཉིས་དང་

འདིར་བཤད་པ་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་འགྲུབ་སྟེ། ཐེག་དམན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་བཅོ་ལྔར་སྐྱེ་༕ གསུངས

པ་གདུལ་བྱའི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དབུ་མ་པའི་ལུགས་བཞག་པ་ལ། མཐོང་ལམ་གྱི་ངོ་བོ།། དབྱེ་བ། སློབ་དཔོན་གྱིས་འགྲེལ་ཆེན

དུ་དགག་པ་ཇི་ལྟར་མཛད་ཚུལ། སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ། འདལ་བྱ་འདལ་བྱེད་ཀྱི་མཐོང

ལམ་སྐྱེ་བའི་རིམ་པ་བཤད་པ། འཕེལ་མཚམས་བཤད་པ་དང་དྲུག། དང་པོ་ལ་རང་གི་ཉེར་ལེན་དུ་གྱུར་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ་རྗོགས་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་བདེན་བཞི་མི

རྟག་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་བདེན་སྟོང་སྤྲོས་བྲལ་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རང་གི་གྲོགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤེས

@24A ༄༅། །རབ་མཆུངས་ལྡན་དང་བཅས་ཤིང་སྒྲིན་སོགས་ཀྱི་ཐབས་ཆ་རྒྱ་ཆེན་པོས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས། སྐབས་འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང

ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། སྦྱིའི་མཚན་ཉིད་ནི། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་

རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་བདེན་པ་མངོན་རྟོགས་སོ། །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལ་དབྱེ་ན། དེར་གྱུར་བའི་མཉམ་རྗེས་གཉིས། མཉམ་གཞག་ལ་ཡང་ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་
པའི་མཉམ་གཞག་དང་། ཇི་སྙེད་པ་རྟོགས་པའི་མཉམ་གཞག་གཉིས། ཇི་ལྟ་བ་རྟོགས་པའི་

མཉམ་གཞག་ལ་དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཡོད། དེ་ཡང་བཟོད་པ་བརྒྱད་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལས་ཕྱེ་བའི་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་
ལྡོག་པ་ཐ་དད། ཤེས་པ་བརྒྱད་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལས་ཆེ་བའི་ངོ་བོ་

གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད། བཟོད་པ་བརྒྱད་དུ་འབྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཡུལ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་ཆོས་བཟོད་
བཞི་དང་། ཡུལ་ཅན་ཆོས་བཟོད་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་རྗེས་བཟོད་

བཞིར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། བཞི་པོ་དེ་ལ་ཆོས་བཟོད་ཅེས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། སྔར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་མ་མྱོང་བའི་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པ་ལ་སྐྲག་

རིགས་པ་ལས་མི་སླྲག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པོ་དེ་ལ་རྗེས་བཟོད་ཅེས་འཆད་

པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། དེའི་རྗེས་སུ་ཡུལ་ཅན་རྗེས་བཟོད་ཆོས་བཟོད་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གསར་དུ་རྟོགས་པ་ལ་སླྲག་རིགས་པ་ལས་མི་སླྲག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་
ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་ཞེས་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བདེན་

བཞི་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་སྤངས་པའི་སྒྲོ་ནས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རྗེས་ཤེས་ཞེས་འཆད་
པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་སྤངས་པའི་ཆོས་ཤེས་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་

@24B དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་འཇོག་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་གྱི་ཆོས་བཟོད་བཞི་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་རྗེས་བཟོད་བཞི་དང་། ཆོས་ཤེས་བཞི་རྟོགས་
པའི་ཆ་ནས་རྗེས་ཤེས་བཞིར་འཇོག་པ་སོགས་མི་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་ལམ་གྱིས་རང་ཉིད་དངོས་

ཤུགས་གང་དུ་ཡང་རྟོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། དངོས་སུ་རྟོགས་ན་སློབ་ལམ་ན་བློ་གཅིག་གིས་བདེན་གཉིས་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་པར་འགྱུར། ཤུགས་ལ་རྟོགས་ན་

དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་གྱིས་རང་ཉིད་ཤུགས་ལ་རྟོགས་དགོས། དེ་

ལྟར་ན་དེའི་གཞལ་བྱའི་སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་གཞན་ཤུགས་ལ་འཕེན་པའི་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་བདེན་འཛིན་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་གྱི་གཟིགས་ངོར་བདེན་འཛིན་ཡོད་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་

མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་གཟིགས་ངོར་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་གཟིགས་ངོར་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ལྟར་སྣང་ཡང་། དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་མ་བྲལ་བས་

དེར་སྣང་དང་དེ་སྔོང་ཚོགས་པ་བརྟེན་པ་བསྒྲུ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་བདེན་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་བདེན་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་གཟིགས་ངོར་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེ་ལ་དབུ་མ་བའི་དྲི་མི་བྲོ་བར་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་རྣམ་བཤད་ལས། གཞན་དབང་གི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སློབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་ངོར་ཆོས་ཅན་གཞན་དབང་ཡོད་པར་འདོད་པ་ལ་དབུ་སེམས་གང་

གི་ཡང་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པར་གསུངས་པ་སོགས་ཀྱིས་གནོད་དོ། །འོ་ན་འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལ་ཆོས་ཤེས་

པའི་བཟོད་པ་དང་ཆོས་ཤེས་པས་ནི་གཟུང་བ་རྟོགས་ལ། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པས་ནི་འཛིན་པ་རྟོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། རྗེས་བཟོད་ཀྱིས་ཆོས་བཟོད་དང་ཆོས་ཤེས་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ནི་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། རྗེས་ཤེས་

@25A ༄༅། །ཀྱིས་རྗེས་བཟོད་ལ་དམིགས་ནས་དེ་ལྟར་འཛིན་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ཞིང་། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། དེའི་རྗེས་སུ་ཆོས་བཞིན་དུ་ཡུལ་གཟུང་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་འཛིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པའི་དོན་དང་། རྗེས་བཟོད་ཀྱིས་ཆོས་ལ་ཞེས་པར།།

བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་དེའི་ཡུལ་ཅན་རྟོགས་པར་འཇོག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་རྣམས་དང་ཡང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་གྱི་ལུང་དང་པོའི་དོན་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་ཡུལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། རྗེས་བཟོད་རྗེས་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་

ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱིས་རིམ་པ་བཞིན་དུ་ཡུལ་གཟུང་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་ཡུལ་ཅན་འཛིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པའི་དོན་དང་། རྗེས་བཟོད་ཀྱིས་ཆོས་

བཟོད་དང་ཆོས་ཤེས་ལ་དམིགས་ནས་འདི་འཕགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པར་གསུངས་པ་ནི་རྗེས་

ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་སོགས་མཐོང་བ་ན་ཆོས་བཟོད་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་མཐུར་མཐོང་ནས་འཕགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུར་ངེས་ཤེས་འདྲེན་པའི་དོན་དང་། རྣམ་བཤད་ཀྱི་ལུང་སྔ་

ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་དོན་ནི་ཡུལ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གིས་

ཡུལ་ཅན་དེ་རྟོགས་པའི་དོན་དང་། ཆོས་བཟོད་ལ་མི་སྐྲག་པར་དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གིས་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་གཉིས་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གིས་རྟོགས་ཏེ། དེ་གཉིས་

རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་དེ་གཉིས་སྨྱོང་བྱེད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་

སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་ནི་བྱ་རྫོགས་ཀྱི་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ཡིན་པའི་དོན་དང་། དེ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ལ་

ཞུགས་གནས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་འཐད་དེ། སྔ་མ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་

དཔའ་ལ་ཞུགས་པའི་ཐ་སྙད་དང་། ཕྱི་མ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ལ་འབྲས་གནས་ཀྱི་ཐ་སྙད་མཛད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འགྲེལ་ཆེན་དུ་དགག་བཞག་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་

ཚུལ་ལ། ལུགས་གསུམ་བཀོད་པའི་དང་པོ་གཉིས་སློབ་དཔོན་རང་ལུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་མ་ཡིན་པར་

@25B བསྟན་པ་དང་། གསུམ་པ་སློབ་དཔོན་རང་ལུགས་གྱི་བཞེད་པར་བསྟན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཁ་ཅིག །ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་། སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་པ་མི་འགལ་ཏེ། སྐད་

ཅིག་མ་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་ནི་བདེན་པ་བཞི་ལ་བྱ་བ་ཅིག་ཅར་དུ་བྱེད་པའི་བྱ་བའི་མངོན་རྟོགས་སམ། སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་མེད་པའི་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་གི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་པ་ལ་

དགོངས་པ་དང་། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་བཤད་པ་ད་རྫེས་ཀྱི་གནས་

སྐབས་སུ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པའི་སྒྲོ་འདོགས་སེལ་བའི་ངེས་ཤེས་མི་འདྲ་བ་བཅུ་དྲུག་རིམ་ཅན་དུ་འདྲེན་པའི་ནུས་པའང་མཉམ་གཞག་གི་གནས་སྐབས་

སུ། ནུས་པ་མི་འདྲ་བ་བཅུ་དྲུག་རིམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན་མཐོང་ལམ་ཡན་

ཆད་ལ་མཉམ་གཞག་ལ་གནས་པའི་ཚེ་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་དང་། སྒྲོ་འདོགས་བསལ་བའི་ཚེ་འབྲས་གནས་ཀྱི་མིང་ཅན་དུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཁ་ཅིག་ན་རེ།

རྒྱུ་མ་ཚང་བ་མེད་པ་སྤོང་བར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། སྡུག་བསྔལ་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་དུས་སུ་

ཀུན་འབྱུང་སྤོང་ངོ་། །དེ་ཉིད་ཀྱིས་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །དེ་ཡང་གཞན་དུ་མི་འཐད་པས་ལམ་སྒོམ་མོ། །ཀུན་འབྱུང་ལ་སོགས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འབྲས་བུའི་མངོན་པར་

རྟོགས་པ་ལ་བལྟོས་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །

བདེན་པ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམ་པར་བསལ་བས་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཁོ་ནས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བྱེད་པས་ཞེས་པ་ནས། དེས་ན།

ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་གཞག་པ་ལེགས་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཟེར། འདི་སློབ་དཔོན་

གྱིས་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། རིགས་པས་ཀྱང་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟ་ན། འགོག་བདེན་ཐོབ་པ་ལ་ལམ་བདེན་སྔོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པ་དང་། གཞི་གཅིག་ལ་བལྟོས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་།

རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་

@26A ༄༅། །ཀྱི་དུས་སུ་ཀུན་འབྱུང་སྤངས་པའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ་སྐྱོན་མེད་དེ། སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་

བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འོ་ན། སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཀུན་འབྱུང་སྤངས་

བའི་འགོག་པ་མངོན་དུ་བྱས་པས་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ལ་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་དང་། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐད་ཅིག་མ་

གཅིག་བཅུ་དྲུག་ཏུ་ཕྱེ་བ་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འགྲེལ་པ་འདི་སློབ་དཔོན་རང་ལུགས་ཀྱིས་བཞེད་པར་འདོད་པ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་བཤད་དང་མི་མཐུན་ཞིང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཞེས་ཟེར་རོ། །ཞེས་མ་རངས་པའི་ཚིག་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུགས་གཉིས་པ་མི་འཐད་པའི་ཚུལ་ལ། ཁ་ཅིག་སྟོང་ཉིད་

མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་དེ། སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ལས་ཀྱང་སྔ་ཕྱི་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མ་ཁོ་ན་ཡིན་ཏེ། ལྷ་བ་དང་ལྷ་མིན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀུན་བཏགས་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་སློམ་པར་འཇུག་པ་ཡིན་པ་ནི་གང་ཞིག །དེ་

སྤོང་བ་ལ་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་ཆོས་ཉིད་ལ་སླུབ་འཇུག་ཡིན་པས། སྡུག་བདེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚེ།

བདེན་པ་གཞན་གསུམ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྒྱུར་

མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེ་སྔོན་པོ་ལ་སྒྲུབ་འཇུག་ཡིན་པས་སྔོན་པོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚེ་སྔོན་པོའི་སྟེང་གི་བྱུས་མི་རྟག་སོགས་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་

ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ལྟ་བ་དང་ལྟ་མིན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀུན་

བཏགས་སྤོང་བ་དེའི་ཚེ་ན་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བ་དང་ལྟ་མིན་གྱི་ཉོན་མོངས་ཀུན་བཏགས་རྣམས། བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་པས། རྩ་བ་

བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་སྤོང་བ་ལ་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་འང་།

@26B མཐོང་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་སྒོམ་པར་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་སྒོམ་པའི་ལམ། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་གྱི་ཡོངས་སྦྱོང་གི་ལམ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། གཞན་དག་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་

བའི་ལྟ་བའི་ཚོགས་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་ཚོགས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ཡང་དག་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པ་ཡིན་ལ། གྲོལ་བ་ནི་

དམིགས་སུ་མེད་པ་མཐོང་བ་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཀྱི་སྒོམ་པ་ལྷག་མ་རྣམས་

དེའི་དོན་དུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཇི་སྐད་བཤད་པའི་ཚུལ་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་མེད་པ་འམ། བདག་མེད་པ་འམ། སྟོང་པ་ཞེས་སྒོམ་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི། སྒོམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན། །དོན་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་གཅིག །བདག་ཉིད་མངོན་སུམ་ཡིན་པ་ལ། །ཚད་མ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་བྱ་གང་། །མ་མཐོང་

ཆ་གཞན་ཅི་ཞིག་ཡོད། །ཅེས་བྱ་བའི་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་གི་ངོ་བོ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་པ་ཟག་པ་མེད་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་སོ་སོར་རྟོགས་པ་ལས་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། ཞེས་ཟེར་ན།

འདི་ཡང་སློབ་དཔོན་རང་ལུགས་ཀྱིས་བཞེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རིམ་ཅན་དུ་མི་སྐྱེ་བར་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བ་འདོད་པ་གང་ཞིག །སློབ་དཔོན་གྱིས་དེ་ལྟར་མི་བཞེད་པའི་ཕྱིར། གང་ཞིག་དེར་ཐལ། འདི་ལ་ཞུགས་གནས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་

འཐད་པའི་ཐལ་བ་འཕངས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་ཆེན་ལས། དེ་ལྟ་ན་ནི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོན་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་གཞན་དག་གི་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་

སྒོམ་པ་གཞན་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཞུགས་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཇི་ལྟར་འགྱུར་ཞེས། ངེས་པར་

འབྱུང་བའི་ལམ་ལོག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འགྲེལ་བ་དེ་སློབ་དཔོན་རང་ལུགས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འདོད་པ་པོ་དེ་ནི་

ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་འཛིན་པར་འདོད་ཀྱང་། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མི་འཛིན་ཞིང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བས་

@27A ༄༅། །གྲོལ་འགྱུར་ཞིང་། །སྒོམ་པ་ལྷག་མ་དེ་དོན་ཡིན། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུགས་

གསུམ་པ་སློབ་དཔོན་རང་ལུགས་སུ་སྨྲ་བ་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་དང་ཤེས་པ་

བརྒྱད་ཅིག་ཅར་དུ་མི་སྐྱེ་བར་རིམ་པ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་སྒོམ་

པ་ལས་གཞན་མཐོང་ལམ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་སྒོམ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར། འབྲུལ་རྒྱུ་འགག་

ཞིག་ལས་མཐོང་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བ་ནི་གང་ཞིག །དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཙམ་གྱིས་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲུལ་རྒྱུ་འགག་

ཞིག་ལས་མཐོང་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་དཔེ་ཡོད་དེ། ཁ་དོག་དཀར་

པོར་ཆོས་མཐུངས་པ་ལས་ཉ་ཕྱིས་ལ་དངུལ་འཛིན་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་
ཞུགས་གནས་ཀྱི་མིང་ཅན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་འཐད་དེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་གནས

པའི་གང་ཟག་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་མིང་ཅན་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས་ཀྱི་མིང་ཅན་གྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་མཐོང་
ལམ་ཞེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། བྱ་རྫོགས་ཀྱི

སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་མཉམ་གཞག་ཐུན་གཅིག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་ཡང་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན
ཡོད་དེ། མཉམ་གཞག་དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་གི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་ལ

ངེས་ཤེས་མི་འདྲ་བ་བཅུ་དྲུག་འདྲེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་བཟོད་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མར

འགྲོ་བ་ལ། སྒྲོ་འདོགས་གཅིག་ཆོད་པ་ལ་བལྟོས་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་གཅིག་མ་ཆོད་ན་

@27B དེ་ལ་ཆེད་མར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོན་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དེས་སྔོན་པོའི་སྟེང་གིས་བྱས་མི་རྟག་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་གཟུང་ཡང་དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་མ་ཆོད་པའི་དེ་ལ་ཚད་མར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། སོ་སྐྱེས་དང་འཕགས་པའི་ཚད་མ་ལ་ཁྱད་པར་

མེད་པར་ཐལ། འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མ་དེ་ཡུལ་དེ་ལ་ཚད་མར་འགྱུར་བ་ལ་ཡུལ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར་སྒྲོ་འདོགས་གཅིག་ཆོད་པ་ལ་བལྟོས་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཚད་མས་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱིས་བོན་སེལ་ནུས་ཤིང་། འཕགས་པ་ལ་སྣང་

ལ་མ་ངེས་པ་མེད། སོ་སྐྱེའི་ཚད་མ་དེས་སེལ་མི་ནུས་ཤིང་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་འགྲེལ་ཆེན་ལས། གཟུགས་ཆོས་མཐུན་པ་མཐོང་བ་ལས། །ཉ་ཕྱིས་ལ་དངུལ་རྣམ་པ་ལྟར། །གལ་ཏེ་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། །ཡོན་ཏན་གཞན་སྒྲོར་མི་བྱེད་ན། །དེ་ལྟར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན་གང་གི་

ཆེ་འཁྲུལ་པའི་རྒྱུ་མཚན་འགའ་ཞིག་ལས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རྣམ་པ་གཞན་དག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བྱུང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་དྲུངས་ནས་ཕྱུང་བའི་ཕྱིར། རྣམ་པ་

གཞན་དག་གི་སྒོམ་པ་གཞན་ཡང་ཡོད་པས་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་ལེགས་པར་གནས་

པ་ཡིན་ནོ། །དགོངས་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ན་རིགས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་། མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཉིད་དུ་
བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རང་གི་ངོ་བོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུང་བ་ཉིད་ཡིན་ནའང་། ཆ་

གང་ལ་གོམས་པ་གསལ་བར་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རྣམ་པ་ངེས་པར་སེལ་ནུས་པ་དེ་ཉིད་ལ། དེའི་གེགས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་སེལ་བའི་དེ་ཚད་མ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་
ཏེ། སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་འདྲའོ། །དེ་ལྟར་ན་འཕགས་པ་རྣམས་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་

ཅི་ཞིག་ཡོད་ཅེས་ཀྱང་བརྗོད་པར་མི་བྱ་སྟེ། རྣམ་པ་ཇི་ཙམ་ཞིག་གསལ་བས་དེ་དག་གི་ཤེས་པ་འཁྲུལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པ་དེ་ཙམ་གྱི་དེ་དག་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་པས་ཆོག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་ཉིད་སློབ་དཔོན་གྱིས་བཞེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་

@28A ༄༅། །མཐོང་ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། ཤེས་པ་བརྒྱད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་པར་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར།

སྔ་མ་བརྒྱད་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཞུགས་པ་དང་། ཕྱི་མ་བརྒྱད་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ལ་

འབྲས་གནས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་གསུངས་པ་དང་། རིགས་སྟོབས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་སློབ་
དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ། སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་གྲངས་འཇོག་ཚུལ་སོགས་ནི། རང་ལུགས་

བཞག་པ་དང་འགྲེལ་པ་གསུམ་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གོ་ནུས་ཤིང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་ཀྱིས་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་
ཤིང་། ཀུན་འབྱུང་གི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མ་རྟོགས་པར་འདོད་པ་ལ་སྔན་བྱ་སྒྲ་མི་རྟག་པར་སྒྲུབ་པའི་རྟགས་

ཡང་དག་ཏུ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་སོགས་ནི། སྡུག་ཀུན་གཉིས་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། སྡུག་བསྔལ་བདེན་པའི་ཆོས་ཉིད་ཚད་མས་ངེས་ན་ཀུན་འབྱུང་གི་ཆོས་ཉིད་ཚད་མས་
ངེས་དགོས་པའི་དོན་དུ་སེམས་སོ། །ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཚེ་ན་

ཕར་ཕྱིན་རེ་རེའི་ནང་དུ་དྲུག་དྲུག་ཚང་བར་བསྡུས་ནས། ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཉམས་ལེན་མེད་ཀྱང་། འདི་འདྲའི་ཉམས་ལེན་གྱི་ནུས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་དེ། དེ་མེད་ན་བདེན་འཛིན་ཀུན་

བཏགས་ཀྱིས་བོན་དངོས་སུ་སྤྱོང་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་

ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱང་མེད་དེ། དེ་མེད་པར་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ལུང་གིས་གྲུབ་སྟེ། སྐལ་བཟང་མིག་འབྱེད་ལས། ཀུན་གཞི་མི་བཞེད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་

ལུགས་ལ་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མཐོང་ལམ་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཚོ་ན་དབང་

ཤེས་ནི་མེད། ཡིད་ཤེས་ཐམས་ཅད་ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་སུ་སོང་བའི་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྒོས་པའི་ཤེས་པ་མེད། བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བག་ཆགས་བསྒོ་གཞིའི་ཀུན་

གཞི་ཁས་མ་བླངས་པའི་དེའི་རྒྱུད་ལ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་བག་ཆགས་མེད་པར་གསུངས་པའི་

@28B ཕྱིར། རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ལས། ཅི་ཡང་མེད་པའི་དངོས་གཞིའི་སེམས་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སློབ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་གཞག་པའི་

ཕྱིར་མི་འོང་དེ་སྲིད་རྩེའི་གང་ཟག་དང་། ཅི་ཡང་མེད་པའི་གང་ཟག་གཉིས་གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་ཀུན་གཞི་བཞེད་པ་

རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་གནས་འགྱུར་གྱི་རིགས་པ་འཕངས་པ་ལ་ཐལ་འགྱུར་བས་ལན་དོན་མཐུན་ཐེབས་ཤིང་། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ལན་དོན་མཐུན་མི་ཐེབས་པར་གསུངས་པ་སོགས་

དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། འགལ་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཁྱེད་རྣམས་ཀྱི་ལུགས་ལ་དེའི་རྒྱུད་ལ་སྲིད་རྩེའི་དངོས་གཞི་ཡང་ཡོད་པའི་

ཕྱིར། རིགས་པས་སྒྲུབ་ཚུལ་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བློ་མངོན་གྱུར་བ་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ནུས་པ་མཐུ་ཆེན་གཅིག་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་བློ་མངོན་གྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། བློ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

རྩ་བར་ཁྱབ་སྟེ། བློའི་བག་ཆགས་ཡིན་ན་རང་ཉིད་བློའི་བག་ཆགས་སུ་དངོས་སུ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ནུས་པ་མཐུ་ཆེན་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་ཆོས་ཅན། འཕྲུལ་ཞེས་ཡིན་པར་ཐལ། སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་

བསྐྱེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་འཕྲུལ་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་འཕྲུལ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྐྱེ་འགྱུར་གྱིས་སྤོང་བ་དང་། འགག་འགྱུར་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བའི་གྲུབ་མཐའ་གཉིས་ཕྱོགས་

གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་བོན་སྤོང་བ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྤོང་བ་གང་ཞིག །རྒྱུན་མཐའི་བར་

ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་ཕྲ་མོ་འགོག་འགྱུར་གྱི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་

སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་སྐད་ཅིག་ཐ་མའི་རྒྱུད་ལ་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྐྱེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་། བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་བོན་འགག་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་

པ་དུས་མཉམ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྫོགས་པར་སྐྱེས་ཟིན་པ་དང་། བདེན་འཛིན་ཀུན་བཏགས་འགག

@29A ༄༅། །ཟིན་པ་དུས་མཉམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བའི་རྒྱུད་ལ་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་དེའི་ངོས་སྐལ་གྱི་ཤེས་སྒྲིབ་ཕྲ་

མོ་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་འགག་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བར་ཆད་མེད་

ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པར་འཐད་དེ། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་དང་སྟགས་བླ་མེད་ཀྱི་སྐབས་སོགས་དང་ཤིན་ཏུ་མཐུན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་

ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་དབང་ལྡན་གྱི་ཚུལ་གྱི་ཡོད་ཀྱང་དེའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་གོ་མི་ཆོད་ཅིང་། ལམ་རིམ་

ལས། ཐེག་ཆེན་པ་ཡིན་མིན་སེམས་དེ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་སྔར་སྒོམ་ཞིང་ཕྱིས་ཀྱང་སྒོམ་པའི་ནུས་པ་མ་

ཉམས་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ལྡོག་བྱེད་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱས་པར་ནི་བརྒྱལ་བརྟགས་ཀྱི་

སྐབས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྔ་པ་འདའ་བྱ་འདའ་བྱད་བཅས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་ཚུལ་བཤད་པ་ལ། འདའ་བྱ་འདའ་བྱེད་བཅས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་གཉིས་ཀྱང་རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དང་

པོར་འདའ་བྱེད་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྐྱེ། དེ་རྗེས་འདའ་བྱའི་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་། ཐེག་པ་

གསུམ་ཆར་ཐོབ་པའི་རྒྱུ། ཞེས་པ་དང་། འདའ་བྱའི་མཐོང་ལམ་སྐྱེ་བ་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། དང་པོའི་དོན་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཚང་བར་ཐོབ་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་

མཐོང་ལམ་དེ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་སོགས་བཞིའི་ཉེ་འབྲས་སུ་འགྱུར་བའི་དོན་དང་། ཕྱི་མ་ནི་

ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནས་སྒོམ་ལམ་དུ་འཕོས་མཚམས་བཤད་པ་ལས་ཤེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་འཕོས་མཚམས་བཤད་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ནས་སྒོམ་ལམ་དུ་འཕོས་

མཚམས་ཡོད་དེ། བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་སྣང་བའི་ཕྱིར་དུ་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་མི་འཇོག་ཚུན་

ཆད་མཐོང་ལམ་དང་། དེ་ལྟར་མཉམ་པར་གཞག་པ་ནས་སྒོམ་ལམ་དུ་འཕོས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ཀྱི་གསུང་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས། སྟོང་ཉིད་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཐེག་

ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ནས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོམ་ལམ་མཉམ་

@29B གཞག་ཏུ་སོང་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལས་ཐ་དད་པའི་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་མེད་པར་གྲུབ་
སླམ་དུ་སེམས་སོ། །སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ནས་སྒོམ་ལམ་མཉམ་གཞག་ཏུ་འཕོ་བ་ཡང་འཐད་དེ། ས་ནས་

སེར་འཕོ་བའི་ཚེ་མཉམ་གཞག་ནས་མཉམ་གཞག་ཏུ་འཕོ་བའི་ཕྱིར་རོ། ། ༄ ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་བཤད་པ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་བཤད་པ། བྱེད་པ་ཅན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་
སྒོམ་ལམ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་བཤད་པའི་དང་པོར་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་གྱི་

བྱེད་པ་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་སྒོམ་པ་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་སྒོམ་པ་ལ་གུས་པར་འགྱུར་པ་དང་། སྟོན་བྱེད་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་
སྟོན་པའི་ཡེ་གེ་ཉུང་བའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་གི་ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་

པའི་ཕན་ཡོན། ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་དྲུག་ཡོད་དེ། སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་བཞི། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་གཅིག། བདག་འབྲས་གཅིག་རྣམས་སུ་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བྱང་སེམས་སྒོམ་ལམ་པའི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པའི་མཐུན་

རྐྱེན་གྱི་རྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས། རང་རྒྱུད་ཀྱི་འགལ་རྐྱེན་སལ་བའི་རྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་པ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ། སེམས་ཞི་ཞིང་དུལ་བར་བྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེའི་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་གྱི་རྒྱུ་ང་རྒྱལ་བསལ་ཏེ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེས་

གོང་པ་ཐམས་ཅད་ལ་འདུད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གཉིས་ཡོད་དེ། ནང་གི་འགལ་རྐྱེན་འདོད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན། ཕྱིའི་འགལ་རྐྱེན་ཕ་རོལ་གྱི་དུག་ཚོན་སོགས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་གཉིས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གཉིས་པ་གྲུབ་

སྟེ༔ ཐོབ་བྱའི་རྣམ་མཁྱེན་དེ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྩ་རྟགས་གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། བྱང་སེམས་སྒོམ་ལམ་པ་གང་དུ་བཞུགས་པའི་ས་ཕྱོགས་དེ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོད་གནས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱེད་

@30A ༄༅། །པ་ཅན་གྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་བཤད་པ་ལ། སྒོམ་ལམ་གྱི་རྟེན་བཤད་པ་དང་། བརྟེན་པ་སྒོམ་ལམ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་འང་། ལུས་རྟེན་དང་། སེམས་རྟེན་གཉིས་

ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་ཁམས་གསུམ་གའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་བ

དང་། རང་རྒྱལ་གྱི་སྒོམ་ལམ་འདོད་རྟེན་ལ་སྐྱེ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་འདོད་གཟུགས་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ལ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་མེད་ཀྱི་རྟེན་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་སྐྱེ་བ
ནི་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་སྒོམ་ལམ་པ་སྙིང་རྗེ་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་ཇི་ལྟར་འདོད་འདོད་

དུ་སྐྱེ་ནུས། གཟུགས་མེད་ཁམས་སུ་གཞན་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མི་འགྲུབ་བའི་ཕྱིར། སྡུད་པ་ལས། བྱང་ཆུབ་ཡོན་ཏན་ཕ་རོལ་ཕྱིན་ཉམས་འགྱུར་འོང་ཞེས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་སེམས་རྟེན་ལ། ཉན་རང་གི་སྒོམ་ལམ་རྣམས་སེམས་རྟེན་བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་

བསྡོགས་མི་ལྕོགས་མེད་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་དངོས་གཞི་ཅི་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་ཞིང་། ཉན་རང་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པས་འདོད་སེམས་དང་སྲིད་རྩེའི་སེམས་རྟེན་ལ་བརྟེན་ནས་
སྒོམ་ལམ་གསར་དུ་མི་སྐྱེ་ཡང་། བྱང་སེམས་ཐབས་ལ་མཁས་པས་དེ་གཉིས་དང་བསམ་གཟུགས་

བརྒྱད་ཀའི་དངོས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། འདོད་པ་ཁམས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་སུ་ཞེས་སྨོས་པས་ནི། འདོད་པའི་ཁམས་ལ་

སོགས་པའི་ས་དགུ་པའི་སྒོམ་པའི་ལམ་བཟུང་བར་བྱའོ། །གང་ཡང་འདོད་པ་ཁམས་དང་སྲིད་རྩེ་ན། །བྱང་

ཆུབ་ལམ་གྱི་ཡན་ལག་སྤྱངས། །ཞེས་བརྗོད་པ་ནི་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། དེ་དང་འདི་ལ་འགལ་བ་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་ཅིག་གིའོ་ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། གཉིས་པ་བརྟེན་པ་སྒོམ་ལམ་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་དང་

གསུམ། དང་པོ་ལ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཟིན་བསྒོམ་པ་ལྷུར་ལེན་གྱི་རྒྱལ་གྱིས་བསྒོམས་པའི་ཉམས་ལེན་གྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་
གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་དང་། ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་

@30B གཉིས་ཡོད། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་ལ། དེ་ལ་གཉིས་སུ་འབྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། གཟུགས་སྐུའི་ལག་རྗེས་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་དང་། ཆོས་
སྐུའི་ལག་རྗེས་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་བཞག་པའི་ཕྱིར། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་དོན་གང་

ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ལ་འཇོག་མཚམས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་ཡོད་དེ། མངོན་པ་གོང་མའི་སྐབས་སུ་ཟག་པ་སྡོ་དུག་གང་རུང་དང་འབྲེལ་བའི་ཆ་ནས་ཟག་བཅས་དང་། དེ་མེད་པ་ལ་ཟག་མེད་དུ་བཞག་པ་

དང་། མངོན་པ་འོག་མའི་སྐབས་སུ། ངོ་བོ་དང་མཚུངས་ལྡན་ཅི་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཟག་པ་རྒྱས་རྒྱུ་ཞེས་ཟག

བཅས་དང་། དེ་མེད་པ་ལ་ཟག་མེད་དུ་བྱེད་པ་དང་། དབུ་མ་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཉོན་མོངས་ལ་ཟག་པར་བྱས་ནས། དེ་སྤངས་མ་སྤངས་ལ་ཟག་པ་དང་བཅས་བྲལ་དུ་བྱེད་པ་དང་། སྐབས་

འགའ་ཞིག་ཏུ་སྤང་བྱ་ལ་ཟག་བཅས་དང་། གཉེན་པོ་ལ་ཟག་མེད་དུ་བྱེད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ཏུ་སྣང་དོན་འཁྲིས་རྒྱུ་

དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་དང་བཅས་བྲལ་ལ་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་དུ་བྱེད་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ཏུ་ཉོན་མོངས་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་མི་སྤོང་བ་ལ་ཟག་བཅས། སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་

སྤོང་བ་ལ་ཟག་མེད་དུ་བྱས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ཏུ་བདེན་གྲུབ་ལ་ཟག་བཅས་དང་། དེ་མེད་པ་ལ་ཟག་མེད་

དུ་བྱས་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་འདིར་ནི་སྣང་དོན་འཁྲིས་རྒྱུ་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་དང་བཅས་པ་ལ་ཟག་བཅས་དང་། དེ་དང་བྲལ་བ་ལ་ཟག་མེད་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་གསལ་ལས།

ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་པ་མེད་པའི་བྱེ་བྲག་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་དང་དེ་དང་བྲལ་བ་ནི་གཙོ་བོར་

གྱུར་བའོ། །འདིར་བསྟུས་པའི་དོན་ནི་མོས་པ་དང་བསྒོམ་པ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དག་ནི། དག་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་སྐབས་རྗེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལམ་གྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ། མངོན་པར

སྒྲུབ་པ་ན་མཉམ་པར་གཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན། སྤྲོ་དོན་འདྲིས་རྟུང་དུ་འཛིན་

པའི་ཞེན་རིག་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟབ་བཅས་སློམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། མོས་བསྔོ་རྗེས་སུ་ཡིད་རང་གི་སློམ་ལམ་གསུམ་ཡོད། འདི་

གསུམ་ནི་བསོད་ནམས་ལ་དབང་བའི་སྐྱེས་བུ་ཞིག་གིས་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་ཁུངས་དག་ནས་གསེར་གྱི་

@31A ༄༅། །གར་བུ་རྣེད། དེ་ཉིད་གསེར་མགར་ༀ་གྱི་རྒྱན་དུ་བསྒྱུར། བསྒྱུར་བ་དེ་ཉིད་རྒྱན་དུ་བྱས་ནས་རང་གཞན་ལ་དགའ་བ་སྐྱེས་པའི་གོང་འཕེལ་དུ་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། བྱང་སེམས་

སློམ་ལམ་པས་གཞུང་ལམ་འབྲས་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་གསུམ་ལ་མོས་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་

སྟོང་མེད་གསར་དུ་བསོག་པ་དེ་ཉིད་བསྔོ་བས་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྒྱུར་བར་བྱེད། དེ་ཉིད་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གིས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལྔ་གའི་རྗེས་

ཐོབ་ཏུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསོག་རྣམས་འདི་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པ་ཡིན། ལམ་ཤེས་ལ་ཐབས་ཤེས་

ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པས་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་བསོག་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་མོས་བསྔོ་རྗེས་སུ་ཡིད་རང་གསུམ་དང་། ལག་རྗེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་རྫོགས་སྨིན་སྦྱང་གསུམ་དུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། འོ་

ན་ལམ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་བསལ་ནས་མི་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། འདིར་བཞུགས་པ་

ལ་དང་པོ་གསུམ་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་གོ་ནུས་པ་དང་། མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡུན་ཐུང་། སྒོམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་དེ་ལས་ལོག་པས་གསལ་བར་མ་སློས་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་རྒྱུན་ཐུང་
བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། མཐོང་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ནས་སྒོམ་སྤངས་སྤོང་ཕྱིར་དུ་སྟོང་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་དུ་མཉམ་པར་

གཞག་པ་ནས་སྒོམ་ལམ་དུ་འཕོ་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་གསུམ་པོ་དེའི་ཁྱད་པར་ཅི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དེ་ལ་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་བཤད་པ་སོགས་གསུམ། དང་པོ་ལ་དངོས་དང་། ཕན་ཡོན་བཤད་པ་གཉིས།
དང་པོ་ལ་མོས་ཡུལ། ངོ་བོ། དབྱེ་བ། ས་མཚམས་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། སྤྱིར་ལུང་རིགས་

རྣམ་དག་གིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དོན་རྣམས་ཡུལ་ཡིན་ཞིང་། འདིར་མོས་ཡུལ་གྱིས་གཙོ་བོ་ནི། གཞུང་ལམ་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་གསུམ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། །མོས་པའི་
གནས་སྐབས་རྣམ་ཉ ལ་ནི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ངོ་བོ་ལ་ཁ་ཅིག །མོས་པ་སྒོམ་ལམ་

ལ་གཞུང་ལམ་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་གསུམ་ལ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་འདུན་གང་རུང་གིས་ཁྱབ་སྟེ། ཚིག་གསལ་ལས། འདིའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱས་པའི་དངོས་པོ་ངེས་པར་འཛིན་པའོ་

ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། མོས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་གཙོ་སེམས་སུ་གྱུར་པའི་

@31B མོས་པ་སྒོམ་ལམ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ལ་དྲན་པ་ཤེས་རབ་མཚུངས་ལྡན་གྱི་གཙོ་སེམས་དུ་མ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེས་བསྔོ་བ་སྒོམ་ལམ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་སྒོམ་ལམ་ལ་ཡང་མཚོན་ཞིང་། སྔར་གྱི་ལུང་དང་མི་འགལ་ཏེ། དེ་གྲོགས་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར། །

ཁ་ཅིག །མོས་པ་སྒོམ་ལམ་གསུམ་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་དུ་གཞེད་པ་མི་འཐད་དེ། རྣམ་བཤད་ལས་གསུམ་པོ་དེ་མ་དག་ས་བདུན་དང་དག་པ་ས་བརྒྱད་པ་དང་ས་དགུ་པ་གཉིས་དང་། ས་བཅུ་པ་ལ་གཙོ་ཆེ་ཆུང་དུ་བཞག་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །མོས་པ་སྒོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་

པོ་ལ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་བཞེད་པ་སོགས་ནི་མི་འཐད་དེ། ས་དང་པོའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རང་དོན་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དེ་སྒོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་སྒོམ་ལམ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ས་དང་པོའི་སྒོམ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག །བསམ་པས་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་ཀྱང་སྦྱོར་བས་རང་དོན་གཙོ་བོར་སྒྲུབ་པའི་མོས་པ་སྒོམ་ལམ། རང་དོན་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། བསམ་པས་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་

ཀྱང་སྦྱོར་བས་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་གཙོ་བོར་སྒྲུབ་པའི་སེམས་པ་སྒོམ་ལམ། གཉིས་དོན་སེམས་པ་

སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། བསམ་པས་གཞན་དོན་ལ་དམིགས་པར་མ་ཟད་སྦྱོར་བས་ཀྱང་གཞན་དོན་གཙོ་བོར་འཇུག་པའི་སེམས་པ་སྒོམ་ལམ། གཞན་དོན་སེམས་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་

ཡང་དང་པོ་མ་དག་ས་བདུན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ཁོ་ནར་འཇོག་སྟེ། དེར་ཉོན་ཡིད་མ་སྤངས་པས་ང་རྒྱལ་མངོན་

གྱུར་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ས་བརྒྱད་པ་དགུ་པ་གཉིས་ཁོ་ནར་འཇོག་སྟེ། དེར་བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ས་བཅུ་པ་ཁོ་ནར་འཇོག་སྟེ། དེར་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་

གནས་སྐབས་སུ་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་སྒོ་སངས་རྒྱས་དང་མཉམ་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། འགྲེལ་ཆེན་ལས། བདག་ཏུ་ང་

རྒྱལ་བའི་ས་བོན་མ་སྤངས་པས་དང་པོར་རང་གི་དོན་གྱི་སེམས་པ་རྣམ་པ་དགུ་བསྟན་ཏེ། ཞེས་པ་དང་། རང་དང་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་རང་དང་གཞན་གྱི་སེམས་པ་ཞེས་དང་། འདི་ནི་གཞན་

གྱི་དོན་ལྷུར་ལེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། སེམས་པ་སྒོམ་ལམ་གསུམ་ག་ལ་

@32A ༄། །དོན་གསུམ་གའི་བྱེད་ལས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་འདིར་ཉོན་ཡིད་སོགས་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། འགྲེལ་ཆེན་གྱི་དོན་ཡང་ས་དེ་དག་ཏུ་གཙོ་ཆེ་ཚུང་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།

གཙོ་ཆེ་ཆུང་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བདག་འཛིན་མངོན་གྱུར་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ་རང་དོན་གྱི་བྱ་

བ་ལ་འཇུག་པ་སོགས་གཙོ་ཆེ་ཆུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་དང་། གསུམ་པོ་དེ་ལ་ཡང་དམན་མཆོག་གི་ཁྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཁྱད་པར་ཅན་བསོག་པ་རང་དོན་གཞན་དོན་

གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གཞན་དོན་གཙོ་བོར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། ཡུམ་དོན་གསུམ་པོ་གང་རུང་

གི་འབྱུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པའི་རང་གི་གྲོགས་དང་འདུན་གང་རུང་དང་མཚུངས་ལྡན་གྱི་སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས།

མོས་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། གསུམ་པ་ལ། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རང་དོན་མོས་པ་སྒོམ་ལམ། གཉིས་དོན་མོས་པ་

སྒོམ་ལམ། གཞན་དོན་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་དང་གསུམ། ཡུམ་དོན་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་འབྱུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་སྒོམ་པའི་རང་དོན་གྱི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་བྱེད་ལས་ཅན་གྱི་

མོས་པ་སྒོམ་ལམ། དང་པོའི་མཚན་ཉིད། ཡུམ་གསུམ་པོ་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་

ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་སྒོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་གྱི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་མོས་པ་སྒོམ་ལམ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། ཡུམ་དོན་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་

འབྱུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་སྒོམ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཞན་དོན་གྱི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་

བྱེད་ལས་ཅན་གྱི་མོས་པ་སྒོམ་ལམ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། ཉི་སྣང་ལས། རང་གི་དོན་གྱི་མོས་པ་ནི་གང་གི་རང་གི་དོན་ཉིད་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅིང་གཞན་གྱི་དོན་ཡང་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་

རང་བཞིན་གྱི་བྱེད་པའོ། །གཉིས་ཀའི་དོན་གྱི་མོས་པ་ནི་གང་གིས་རང་བཞིན་གཉིས་ཀའི་དོན་ཉིད་སྒྲུབ་པར་

བྱེད་པའོ། །གཞན་གྱི་དོན་གྱི་མོས་པ་ནི་གང་གིས་གཞན་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ས་མཚམས་དག་མ་དག་གི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་གཉིས་ཀའི་གནས་

སྐབས་སུ་ཡོད་ཅིང་གཙོ་ཆེ་ཆུང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ལ། མོས་པ་སྒོམ་ལམ་

@32B སྒོམ་པའི་བྱང་སེམས་སྒོམ་ལམ་པ་ལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གང་རུང་ཐུགས་དགྱེས་པའི་ཆ་དང་དངོས་གནས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ཆ་གང་རུང་དུ་དམིགས་པ། འདིར་དངོས་སུ་

བསྟན་པའི་བསྟོད་པ་སྐུར་བསྔགས་གསུམ་གང་རུང་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་དེར་གྱུར་པའི་སྟོམ་སྟོམ་

ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་བསྟོད་པ་དགུ །བསྐུར་བ་དགུ །བསྔགས་པ་དགུ་དང་བཅས་པའི་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ཡོད་དོ། ། ༔ ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ཁྱད་པར་ཅན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་

སུ། དངོས་དང་། ཞར་ལ་བསྔོ་བའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་གཉིས། དངོས་ལ།

རང་གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ། འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་བསྔོ་བ་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཡོད།

བཅུ་གཉིས་པོ་གཞུང་ལས་བསྟན་ཚུལ་ཡོད་དེ། །ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ཁྱད་པར་ཅན། །དེ་ཡི་བྱེད་པ

མཆོག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་བཤད་པའི་སྐོན་ནས་ཉན་རང་གི་བསྔོ་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་བསྔོ་བ་སྒོམ་ལམ་བསྟན། རྐང་པ་གསུམ་པས་བསྔོ་བའི་རྫས་ལ་

བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་དེ་བསྟན། རྐང་པ་བཞི་པས་སྔོ་བྱེད་ཀྱི་སེམས་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་དེ་བསྟན།

དབེན་དང་ཞེས་པས་བསྔོ་བ་པོ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་དེ་བསྟན། སངས་རྒྱས་བསོད་ནམས་ཚོགས། །རང་བཞིན་དྲན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་པས། རང་གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་ལ་བཟང་

ངན་དུ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་དེ་བསྟན། ཐབས་བཅས། ཞེས་པས་ཕྱིན་དྲུག་གི་དགེ་རྩ་ལ་བཟང་ངན་

དུ་བདེན་ཞེན་བཀག་པ་དེ་བསྟན། མཚན་མ་མེད། ཅེས་པས་བསྔོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་དེ་བསྟན། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་། །ཞེས་པས་ཐ་སྙད་དུ་རྟེན་འབྲེལ་སྒྱུ་མ་

ལྷ་བུར་རྟོགས་པའི་དེ་བསྟན། ཁམས་གསུམ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་དང་། །ཞེས་པས་

འཁོར་བའི་རྒྱུར་མི་བསྔོ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་བསྔོ་བ་དེ་བསྟན། བསྔོ་བ་གཞན་ནི་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་པས་ཐ་སྙད་དུ་ངེས་པའི་དབྱེ་བ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བསྔོ་བ་སྨོན་ལམ་བཅུ་གཉིས་

པོ་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་ཡིན་མིན་ཡང་དཔྱད་དོ། །གཉིས་པ་ཞར་ལ་བསྔོ་བའི་རྣམ་གཞག

@33A ༄༅། །བཤད་པ་ལ། བསྔོ་བའི་རྫས། བསྔོ་བའི་ས། ཆེད་དུ་བྱ་བ། གྲོགས། ངོ་བོ། དགོས་པ། བསྔོ་བ་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་དང་བདུན། དང་པོ་ནི། རང་གཞན་གྱི་

དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་དགེ་རྩ་རྣམས་བསྔོ་བའི་རྫས་ཡིན་ཏེ། རྡོ་རྗེ་

རྒྱལ་མཚན་གྱི་བསྔོ་བའི་ལེའུ་ལས། འགྲོ་ཀུན་དགེ་རྩ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དང་། །བྱས་དང་བྱེད་འགྱུར་དེ་ནི་བྱེད་པ་དང་། །བཟང་པོ་ཇི་བཞིན་དེ་འདྲའི་ས་དག་ལ། །ཀུན་ནས་ཀུན་ཀྱང་བཟང་པོ་

དེར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གང་དུ་བསྔོ་བའི་ས་ཡང་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་དགོས་པ་

ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆེན་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཀྱང་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ་ཡིན་གྱི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བསྔོར་མི་འཇུག་གོ །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡིན་

ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་བསྔོ་བར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་བསྔོར་མི་འདྲུག་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲོགས་སྐྱོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་བསྔོ་དགོས་ཏེ། བསྔོ་བའི་འཁོར་གསུམ་

བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་གྱིས་བཅིངས་ན་དུག་ཅན་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱི་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་ངོ་བོ་ཡོད་དེ། ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་འདུན་པ་ཁྱད་པར་ཅན་གཅིག་ལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དྲུག་པ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འབྲས་བུ་

ཕྱུང་པའི་མི་ཟད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟར་ཆུ་ཐིགས་རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ནང་ལྷུང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོང་ཁྲོ་སོགས་ཀྱིས་འཛོམས་མི་ནུས་པ་ལུང་དོན་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་སེམས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་དགེ་རྩ་ཡང་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་ཀྱིས་འཛོམས་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་བསྔོ་སྨོན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། བསྔོ་རྒྱུའི་རྫས་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་རེ་བལྟོས་འཆའ་བའི་སེམས་པ་བསྔོ་བ་དང་། བསྔོ་རྒྱུའི་རྫས་ཡོད་མེད་གང་ཡིན་ཀྱང་

ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱི་རེ་བལྟོས་འཆའ་བའི་སེམས་པ་སྨོན་ལམ་ཡིན་པས་མི་

@33B འགལ་ཞིང་། རྒྱ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐབས་དང་མི་དམིགས་པ་དག་གིས། །ཞེས་པའི་སྐབས་སུ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་གིས་གོང་འཕེལ་དུ་བྱེད་ཚུལ་ལ། ཁ་ཅིག །
གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་རྩ་ལ་དགའ་བ་སྒོམ་པས་དགེ་རྩ་ཆེ་ཆུང་མཉམ་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ།

སེམས་ཅན་གྱིས་སངས་འཕགས་ཀྱི་དགེ་རྩ་ལ་དགའ་བ་སྒོམ་པས་སངས་འཕགས་ཀྱི་དགེ་རྩ་དང་མཉམ་པ་ཐོབ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། སངས་འཕགས་ཀྱི་དགེ་རྩ་དང་ཆེ་ཆུང་མཉམ་པ་ཐོབ་པའི་
སེམས་ཅན་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སངས་འཕགས་ཀྱི་དགེ་རྩ་དེ་མཉམ་པ་མེད་པའི་དགེ་རྩ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག །དགེ་རྩ་ཆེ་ཆུང་མཉམ་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་རྒྱུད་ཚོད་མཉམ་པ་དགོས་པ་ཡིན་ཟེར་ན། བྱང་སེམས་ས་གཉིས་པ་བས་དགེ་རྩ་བསགས་མ་བསགས་ལ་
ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དེས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་རྩ་ལ་དགའ་བ་སྒོམ་པ་ནི་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འདོད་མི་ནུས་སོ། །རང་ལུགས་ལ། རང་དང་གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་བྱ་བ་མཉམ་པ་ཉིད་ཐོབ་ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡོད་དེ། གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་དགེ་རྩ་ལ་ཕྲག་དོག་མེད་པར་དགའ་བ་

སྒོམ་ན་དགེ་རྩ་ཐོབ་པ་མཉམ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཡུལ་རྟེན་གཉིས་ཀྱི་རྒྱུད་ཚོད་མཐོ་དམན་གྱི་

དགེ་རྩ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་དང་། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གཞན་གྱིས་སོ་སྐྱེའི་དགེ་རྩ་རྗོགས་བྱང་དུ་བསྔོས་པ་དང་། དགའ་བ་སྒོམ་པས་འཕེལ་བརྟགས་པའི་དགེ་རྩ་འགྱུར་མི་འགྱུར་

སོགས་ལ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ན་རང་གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་ལ་དགའ་བ་སྒོམ་པའི་རང་གི་གྲོགས་ཡིད་བདེ་

དང་མཚུངས་ལྡན་དང་བཅས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟེས་ལ་མངོན་རྟོགས། འདིར་དངོས་བསྟན་གྱི་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་གྲོགས་ཐབས་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བས་

གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །གཉིས་པ་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་ལ། གོ་རིམ། ངོ་བོ། དབྱེ་བ། ཕྱི་བ་སོ

སོའི་དོན་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་གི་གསུང་ན་རེ། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འདི་དམན་མཆོག་གི་གོང་རིམ་ཡིན་པར་གསུངས། རང་ལུགས་ནི། ཚོགས་

གཉིས་ཀྱི་གོ་རིམ་ཡིན་ཏེ། སྒོམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཁྱད་

@34A ༄༅། །པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཟིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྒྲ་དོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་ཞེན་རིག་དང་བྲལ་བའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྗེས་ལ་

མངོན་རྟོགས། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། གསུམ་

པོ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་དང་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་གཉིས། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ལ་ཁ་ཅིག ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་སྒྲུབ་པ་སྒོམ་

ལམ། དོན་དམ་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་

འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། འགྲེལ་ཆེན་ལས། ཡོན་ཏན་མངོན་པར་སྒྲུབ་པའི་ལམ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། མདོ་ལས། དེ་མི་

དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དགེ་བ་བསྔོ་བར་གསུངས་པའི་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་

པའི་ཡུལ་ངོས་འཛིན་པ་ན་སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་གསུངས་པ་དང་། འདིར་ཡང་དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་མཆོག་ཉིད། ཅེས་པས་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག ། འདི་ཉིད་གང་རུང་

ལ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱབ་སྟེ། སློབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡིན་ན་རྟོག

པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཆོས་མི་འཐད་དེ། རྟོག་བྲལ་གྱི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་ཅིང་། སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་དུ་གྱུར་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་སྒོ་འབྱེད་ལས། སྒྲུབ་

པ་སྒོམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཀྱང་མྱུ་གུ་བདེན་

སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློ་སྔ་རོན་འདྲེས་རུང་དུ་འཛིན་པའི་རྟོག་བྲལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཁ་ཅིག ། འདི་གཉིས་ལ་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་བློས་ཁྱབ་པར་འདོད་པ་མི་

རིགས་ཏེ། སློབ་པ་སྒོམ་ལམ་རྟོགས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྗེས་འཇོག་བྱེད་གང་ཞིག །

དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལག་རྗེས་འཛིག་བྱེད་ཀུན་རྫོབ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཡོད་ཅིང་། །གོང་གི་ལམ་བསྒྲིགས་ཀྱིས་ཀྱང་

གྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྗེས་འཇོག་བྱེད་

@34B དང་། དེ་གཉིས་ལ་ཀུན་རྫོབ་དངོས་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་ལམ་དུ་མ་ཡོད་པས་གྲུབ་བོ། །ཁ་ཅིག ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཇོག་པ་ཡིན་

ཟེར་ན་མི་རིགས་ཏེ། རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་གྱི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་འཆད་པ་ན། ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། །

གཉེན་པོ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལ། །ཞེས་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ནི། དེ་གཉིས་ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་དང་། དེ་ཡང་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྗེས་འཇོག་པའི་ཆ་

ནས་སྦྱོབ་པ་སྒོམ་ལམ་དང་། སྤྱངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྗེས་འཇོགས་པའི་ཆ་ནས་རྣམ་དག

སྒོམ་ལམ་དུ་འཇོག་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་ན། གཙོ་བོར་རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྗེས་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ། སྦྱོབ་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཙོ་བོར་སྤྱངས་པ་མཐར་ཐུག་གི་ལག་རྗེས་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཟག་མེད་སྒོམ་ལམ།

རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་མདོ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱིས་སྦྱོབ་པ་སྒོམ་ལམ་ཁྱད་ཆོས་ལྔ་ལྡན་དུ་འཆད། གཞུང་དང་པོས་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར། གཉིས་པས་མཆོག་ཉིད་དུ་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན། གསུམ་པས་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན། བཞི་པས་གནས་ཀྱི་ཁྱད་

པར་བསྟན། ལྔ་པས་མཐར་ཐུག་གི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་སྟོན་པའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྣམ་དང་སྒོམ་ལམ་ཁྱད་ཆོས་ལྔ་ལྡན་དུ་འཆད། སངས་རྒྱས་བསྙེན་དང་། ཞེས་སོགས་ནས། སྡིག་པའི་གྲོགས་པོས་ཡོངས་ཟིན་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་

གྱིས་དེ་སྐྱེ་བ་དང་མི་སྐྱེ་བའི་ཁྱད་པར་བསྟན། འབྲས་བུ་དག་པ་གཟུགས་ལ་སོགས། ཞེས་པ་ནས། དཔྱད་དུ་མེད་པས་དག་པར་བརྗོད། །ཅེས་པའི་བར་གྱིས་ཁྱད་པར་བསྟན། །ཉོན་མོངས་

ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱི། །ཞེས་པ་ནས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀུན་ཤིན་ཏུ་བ། །

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་བསྟན། ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། །ཞེས་པ་ནས། སོགས་པའི་ལམ་ནི་དག་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་བསྟན། དེ་ལ་ཀླན་ཀ་སྤྱངས་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གཉེན་པོས་སྤང་བྱ་སྤོང་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བའི་སྒོ

@35A ༄༅། །ནས་གཞལ་བྱའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་སྐབས་སུ། ཁ་ཅིག ། ས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་

རྣམས་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་རྣམ་དག་དེ་དང་། །ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག ༙ པའི་རྣམ་དག་གཉིས་དག་བྱ་གཅིག་གིས་དབེན་པའི་དག་པ་རིགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་

ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། དངོས་བསྟན་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རིམ་པ་དང་སྦས་དོན་མངོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྐབས་འདིར་གང་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་མ་ཕྱེ་བའི་སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར་ཁ་ཅིག ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་དྲི་མས་རྣམ་པར་

དག་པ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་འགོད་པ་ཡིན་ཟེར་ཞིང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་ན་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་དྲི་མ་མེད་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། འོ་ན། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་

གྱི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་རྣམ་དག་དེའི་དགག་བྱའི་དྲི་མ་ཡང་ཤེས་བྱ་ལ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པ་གང་ཞིག ། འདིར་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་གྱི་དམིགས་ཡུལ་དྲི་མས་དག་རྒྱལ་གཙོ་བོར་འཆད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། དེའི་སྐབས་

ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྣམ་དག་རྣམས་འགོག་བདེན་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁ་ཅིག ། ས་གཉིས་པའི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆོས་ཅན་དུ་བཟུང་ནས་སྔར་ལྟར་འགོད་ཟེར་ན། མི་རིགས་ཏེ། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་དུ་ཞེས་པ་མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་དགེ་

སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་དང་། དེ་དག་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་དགེ་སྦྱོང་ཚུལ་གྱི་འདྲས་བུ་ཡིན་པས་ཤེར་ཕྱིན་དང་གཉིས་པོ་དོན་གཅིག་ཏུ་བྱེད་ན་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་

ལ། ས་གཉིས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཆོས་ཅན། ཁྱེད་རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་བར་

@35B ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ན་ཁྱོད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱང་ཁྱོད་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་དག་བྱ་གཅིག་གིས་དབེན་པའི་དག་པ་རིགས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འདོད་

དོ། །དེ་ལ་ཁ་ཅིག །འོ་ན་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ན་དེའི་དམིགས་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པར་ཐལ། ས་གཉིས་པའི་

རྣམ་གྲོལ་ལམ་རང་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ན་དེའི་དམིགས་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམ་དེ་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་རྒྱུན་མཐའི་

བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་སྐལ་གྱི་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ན་སྒོམ་སྤངས་ཤེས་སྒྲིབ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་དག་པར་ཐལ། འདོད་པ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །འདོད་ན། སྒོམ་སྤངས་ཆུང་

ངུའི་ཆུང་ངུ་ཁོ་རང་གིས་ཁོ་རང་དག་པར་ཐལ། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེས་དག་པ་

བ༔ དེ་ཁོ་རང་གིས་དག་པ་གང་ཞིག ། རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་དེས་དག་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེའི་དོན་རྣམ་མཁྱེན་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཐོབ་པའི་ཚེ་དམིགས་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ཆོས་གང་ལ་དམིགས་ཀྱང་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་སྣང་ཚོད་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱི་

དྲི་མ་ཕྲ་མོ་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ལག་རྗེས་བཞག་སྐྱོབས་ཀྱི་དེའི་རྒྱུད་ལ་སླར་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་སོང་བའི་དོན་ཡིན་པས་གོང་གི་དེས་ཞེས་འདོད་མ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་གྱི་སྐབས་སུ། རང་ཉིད་འཐོབ་བྱེད་ཀྱི་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོས་

སྐལ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་སྤངས་པའ (I)༔ ཉན་ཐོས་ཀྱི་སོ་སོར་བརྟགས་འགོག ཉན་ཐོས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཡི་མཚན་ཉིད་དུ་འཇུག་པ་ནས་གཞན་གཉིས་ལ་ཡང་སྦྱར་ཞིང་། གནས་ངན་ལེན་གྱི་དྲི་མ་ཕྲ་ཞིང་ཕྲ་བ་སྤངས་པའི་སྤངས་པ་མཐར་ཐུག ། རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བའི་མཚན་

@36A ༄༅། །ཉིད། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་དག་ལ་ལམ་གསུམ་གྱི་དྲི་མ་སྤངས་པར་བཤད་པ་ནི་དམན་ལམ་སྔོན་མ་སོང་གི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་

བཏགས་དང་ཞེས་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་ཕྲ་རགས་གསུམ་གཞི་ས་བོན་སྤངས་པ།

དེ་བཞིན་དུ་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་དྲི་མ་ལྷན་སྐྱེས་གསུམ་སྤངས་པའི་དོན། གཙོ་བོར་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་དག་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་ཉན་རང་གི་

རྣམ་དག་བཤད་པ་ལ་མ་འབྲེལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པར་དག

བྱེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་ནུས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཞེས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་དང་མཐའ་འདས་ཀྱི་རྣམ་དག་དོན་གཅིག་ཅིང་། དེ་ལ་མཐའ་འདས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཅེས་འཆད་

པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཞེས་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པས་དངོས་པོའི་མཐའ་ལས་

འདས་པ་དང་། འགྱུར་མེད་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་བརྙེས་པས་དུས་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་དག་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བར་

འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་རིམས་

ཀྱི་སྐྱེས་སྟོབས་ཀྱིས་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་དུ་དགུ་རིམས་ཀྱི་སྤངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་ལ། ས་བཅུ་པོ་རེ་ལ་ཐོག་མཐའ་

གཉིས་གཉིས་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཡང་སྐྱེ་བས་རིགས་བསྡུས་ནས་དགུའི་གྲངས་ངེས་

བྱེད་ཀྱི་ལམ་གྱི་ནུས་པ་ཆེ་ཆུང་གི་དབང་གི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་ངེས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་ན་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡང་མི་འགལ་ཏེ། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པའི་བར་ཆད་
མེད་ལམ་དེ་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་བདེན་འཛིན་ཆུང་ངུའི་ཆེན་པོའི་དངོས་གཉེན་བར་ཆད་མེད་ལམ་

དང་། ས་བདུན་པའི་སྐད་ཅིག་ཐ་མའི་ངོས་སྐལ་གྱི་བདེན་འཛིན་ལས་དངོས་སུ་གྲོལ་བའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྔ་པ་གཞལ་བྱའི་ཁྱད་པར་ལ། ཀླན་ཀ་སྤང་བ་དང་། གྲུབ་དོན་བཤད་
པ་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་ཉི་སྣང་གི་ལུགས་དང་། དོན་

@36B གསལ་གྱི་ལུགས་གཉིས། དང་པོ་ལ་ཀླན་ཀ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ན་རེ། མ་དག་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། སྤང་བྱ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་
དགུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དག་པའི་གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། གཉེན་པོ་ཐེག

ཆེན་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གཉིས་ནི་ཀུན་རྫོབ་སྒོ་ཙམ་གྱི་ཀླན་ཀ་ཡིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་ལ་དབུ་མ་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཁས་བླངས་ནས་ཁྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་འདེབས། བསོད་

ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ལ་འབད་པ་དོན་མེད་པར་ཐལ། སྤྱངས་གཉེན་བདེན་

པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་པར་ཐལ། སྤྱངས་གཉེན་བདེན་པར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་གཉིས་ནི་དོན་དམ་སྒྲོ་ཙམ་གྱི་ཀླན་ཀ་ཡིན་ཞིང་། དེ་གཉིས་ལ་དབུ་མ་པའི་ དོན་དམ་ཁས་བླངས་ནས་ཀུན་རྫོབ་ལ་བལྟོས་ཏེ་ཁྱབ་མེད་ཀྱི་ལན་དང་། དོན་

དམ་ལ་བལྟོས་ཏེ་འདོད་ལན་འདེབས་སོ། །གཉིས་པ་དོན་གསལ་གྱི་ལུགས་ལ། ཀླན་ཀ་དང་། ལན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་གཉེན་པོ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུ་ཆུང་ རིམས་ནས་སྐྱེ། སྤྱང་བྱ་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དགུ་ཆེ་རིམས་ནས་འགག་པའི་སྤྱང་

གཉེན་སྐྱེ་འགག་གི་རིམ་པ་དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆུང་ངུས་བདེན་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཆེན་པོ་སྤོང་མི་ནུས། ཆུང་ངུ་སྤོང་བ་ལ་གཉེན་པོ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཆེན་པོ་མི་དགོས་ པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། དགྲ་སྟོབས་ལྡན་འདུལ་བ་ལ་གཤེད་མ་སྟོབས་ལྡན་དགོས། དགྲ་

སྟོབས་ཆུང་བ་ལ་གཤེད་མ་སྟོབས་ཆེ་བ་མི་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་གཉིས་པ་ལན་ལ། སྤྱང་གཉེན་སྐྱེ་འགག་གི་རིམ་པ་སྔར་བཤད་པ་དེ་དག་འཐད་པར་ཐལ། དྲི་མ་ཕྲ་རགས་

གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་རགས་པ་སྦྱང་སླ་བ་དང༌། ཕྲ་མོ་སྦྱང་དཀའ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་

ན༑ གོས་ལ་ཆགས་པའི་དྲི་མ་རགས་པ་སྦྱང་བ་ལ་བཙོ་ལག་མཁན་ཆེད་དུ་གཏད་ནས་འབད་མི་དགོས། ཕྲ་མོ་སྦྱང་བ་ལ་བཙོ་ལག་མཁན་ཆེད་དུ་གཏད་ནས་འབད་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་དོན་ལ། དེས་ན་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་དེ་ཐེག

@37A ༄༅། །ཆེན་གྱི་སློམ་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དགུའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྣམ་དག་སློམ་ལམ་གྱི་གཞལ་བྱར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀླན་ཀ་མི་འཇུག་ཅིང་ལན་

དོན་མཐུན་ཐེབས་པའི་ཕྱིར་རོ།། །།ཞེས་

རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་རྩ་འགྲེལ་གྱི་སྤྱི་དོན་རྣམ་བཤད་སྙིང་པོ་རྒྱན་གྱི་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དགེ་སློང་དགེ་འདུན་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་

ཀྱིས་སྦྱོར་བའི་སྐབས་གཉིས་པའི་འགྲེལ་བཤད་རྫོགས་སོ།། །།